

Rusų Kanuolės Daužo Viborgą

MIESTAS APŠAUDOMAS IŠ KANUOLIŲ ESANČIŲ 25 MYLIŲ ATSTUMOJ

Bet rusų kanuolės mažai žalos padarė

VIBORG, Suomija, gruodžio 26. — Kučių vakare raudonosios armijos artilerija pradėjo bombarduoti suomių miestą Viborgą. Svediniai krito į Suomijos miestą iš batarejų, kurios yra 25 mylių toly nuo Viborgo.

Suomiai sako, kad iki šiol rusai nevartojo tokio stiprumo batarejų. Šitos kanuolės, šaujančios 25 mylias, esančios panašios vokiečių didžiosioms kanuolėms, kurios Didžiojo karo metais apšaudė Paryžių iš 72 mylių tolimos.

Rusų kanuolių svediniai atrodė galingesni, negu svediniai, kuriuos jie siuntė į suomių iki šiol. Kanonadai prasidėjo, rusų lėktuvai pasirodė ant Viborgo. Jie mėtė bombas į miestą.

Kai kurie svediniai padegė keletą medinių pastatų. Mieste kilo tikras alarmas: svedinių eksplozijos, lėktuvų bombų trenksmas ir ugniagesių sirenos susimaišę pavirto į nepaliaujamą triukšmą.

Bombardavimas Viborgo ir lėktuvų atakos tęsėsi taipgi Kalėdų dieną. Į miestą rusai paleido apie 100 sunkiųjų sviedinių.

Ir visgi žalos Viborgui padaryta ne taip daug. Nenukentėjo pastatai ir vietos turinčios karinės reikšmės. Rusų svediniai ir lėktuvų bombos net nepataikė į geležinkelio bėgius, nė į jo stotį.

Viborge iki karo gyveno apie 80,000 žmonių. Karui prasidėjus mieste pasiliko tik kokie 7,000 gyventojų. Dauguma pašalikusių gyventojų laike bombardavimo surado prieglaudą sklepuose. Taigi sužeista tik keletas žmonių. Kai kurių pastatų langai išbyrėjo.

Laikė atakų sustabdytas vandens, gaso ir elektros parupinimas. Uždarytoš krautuvės ir dirbtuvės.

Dienos metu per Kalėdas kanonada nurimo, bet vakare apie 7 valandą ji atnaujinta.

Rusai skelbia laimėjimus

MASKVA, sovietų Rusija, gruodžio 26. — Leningrado karo apskrities komunikatas sako, kad pirmadienį (Kalėdų dieną) rusai apsupo du suomių batalionus prie Jolomantsi. Suomiai skaudžiai nukentėjo. Kai kurie jų tapo užmušti, kiti pabėgo, bet 35 suomių pateko nelaisvėn.

Kitą laimėjimą rusai turėjo Suomusalmi sektore. Čia jie užėmė suomių sustiprintas pozicijas, sako rusų pranešimas.

Pašalina lenkus ir žydus iš ukių ir imonių vadovybės

LODZ, Lenkija, gruodžio 26. — Užkariautoje Lenkijoje naciai pašalina žydus ir lenkus vedėjus iš dvarų ir imonių priklausančių žydams ir lenkams. Į jų vietas skiria vokiečius užveidas.

Australijos aviatoriai pasiekė Angliją

LONDONAS, Anglija, gruodžio 26. — Angliją pasiekė pirmas Australijos lakunų kontingentas. Atvykusių australiečių tarpe yra pilotai, kulkosvydžių operuotojai, mekanikai ir kt. Jie kol kas tarnaus Anglijos pakraščiuose sargyboje.

Chicago ir epielinkė federalių oro biuras šiai dienai pranašauja:

Daugiausia apsiniaukę; temperatūra mažai pasikeis; saulė teka 7:17 v. r., leidžiasi 4:23 val. vak.

Pasėjo naujas minas Anglijai apsaugoti

LONDONAS, Anglija, gruodžio 26. — Admiralitetas paskelbė, kad visu Anglijos ir Škotijos rytų pakraščiu pasėtos trys eilės naujų minų. Minos paliktos tolokai nuo krantų.

Prekybiniai laivai, kurie plauks į Angliją arba Škotiją, turės pasiekti tam tikrus punktus, o iš čia jiems bus parodytas kelias toliau plaukti.

Britanija naujas minas padėjo norėdama atgrasinti vokiečių submarinus, kurie mėto bombas tikslu skandinti laivus gabenančius reikmenis Anglijai.

Japonijos imperatorių atidarė parlamentą

TOKIO, Japonija, gruodžio 26. — Imperatorių Hirohito antradienį atidarė Japonijos parlamento 75-tą sesiją. Imperatorių pareiškė, kad Japonijos santykiai su svetimomis šalimis darosi draugingesni.

Tuo tarpu parlamentui šioje sesijoje teks debatuoti ir priimti didžiausią šalies istorijoje karo biudžetą.

Airijos Respublikos Armija kelia riaušes

BELFAST, šiaurės Airija, gruodžio 26. — Kalėdų dieną 60 Airijos Respublikos Armijos (airių teroristų organizacijos) įkalintų narių padegė Derby kalėjimo lovas ir išdaužė langus. Šitie airiai yra įkalinti iki karas pasibaigs.

Policija riaušes numalšino. Vėliau policija padarė kratas nužurimų teroristų namuose. Areštavo tulą skaičių asmenų.

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Rooseveltas spaudžia mygtuką, kad galėtų apšviesti Kalėdų eglaitę.

Priima planą senesniems darbininkams samdyti

ROCHESTER, N. Y., gruodžio 26. — Pereitą spalį mėnesį 36-ies Rochesterio imonės priėmė planą, pagal kurį numatoma samdyti, greta jaunų darbininkų, tam tikras nuosimtis, tam tikra proporcija senesnių. Tė senesnieji yra tokie darbininkai, kurių amžius prašoka 40 metų.

Kaip žinoma, paskutinius laikus senesniems darbininkams buvo labai sunku darbas gauti.

Rochesterio planas rado pritarimo visoj New Yorko valstijoje. Ir dabar, pranešama, jau 1,400 New Yorko valstijos imonių ir biznio įstaigų priėmė Rochesterio planą.

Leidžia keliauti toliau užgriebtam laivui

COLON, Panama, gruodžio 26. — Čia atplaukė Vokietijos laivas Duesseldorf, 4,930 tonų. Jį yra užgriebę britai ir komanduoja laivą britų įgula.

Vokietijos konsulas pareikalavo, kad Panamos valdžia internuotų Duesseldorfą, bet laivui leista išplaukti.

Kai Jungt. Valstijų laivas City of Flint, komanduojamas vokiečių įgulos, atplaukė į Norvegijos uostą, tai Norvegijos vyriausybė vokiečių įgulą internavo, o laivą atidavė amerikiečių komandai. Panašaus poelgio dabar reikalavo Vokietijos konsulas su britų įgula operuojančią Vokietijos laivą.

Clevelande biednuomenė badavo

CLEVELAND, Ohio, gruodžio 26. — The American Association of Social Workers paskelbė tyrinėjimo duomenis. Ištirta 375 biednuomenės šeimų padėtis. Pasirodė, kad kai kurios šeimos Dėkos Dienoj turėjo tik sendvičių ir sriubos iš vištų kojų. Susirgimai plečiasi suvargusiose šeimose. Šeimos, kurios yra ligonių, negavo pašalpos.

Ištirta vargingųjų šeimų padėtis Clevelande iki gruodžio 15 d.

LIETUVIS NUŠOVĖ ŽMONĄ IR PATS NUSISOVĖ

LUDINGTON, Mich., gruodžio 26. — Lietuvis ukininkas, John Slavickas, 54 metų, susivaidijo su savo žmona. Jis sužeidė žmoną, Josefina, 45 metų. Paskui pašovė savo dukterį, p-niā Christine Hivley, iš Hammond, Ind. Po to nušovė savo žmoną ir pagaliau pats nusišovė.

Sužeistos moters padėtis yra kritiška. Ji vargiai bepasveiks. Tragedija įvyko Slavicko ukyje, kambary kur stovėjo Kalėdų eglaitė.

Senatorius Norris nebekandidatuos

WASHINGTON, D. C., gruodžio 26. — Senatoriaus George W. Norriso terminas išsibaigia 1943 m. Jis pareiškė, kad naujam terminui savo kandidatūros nebestatys. Ir praecy senatorius Norris nebeužsiims kandidatuoti, bet jis buvo išrinktas į senatą.

Moscickis išvyko į Šveicariją

BUCHAREST, Rumunija, gruodžio 26. — Buvęs Lenkijos prezidentas, Ignace Moscicki, Kalėdų vakarą aplėdo Rumuniją ir išvyko į Šveicariją. Moscickis buvo internuotas Rumunijoje. Jis tapo išleistas kai keletas daktarų paliudijo, kad Rumunijos klimatas kenkia jo sveikatai.

Čekų pasiuntinys aplėdo Maskvą

MASKVA, sovietų Rusija, gruodžio 26. — Vokietijai sudraskius Čeko-Slovakiją ir užkėrus savo protektoratą čekams, įvairiose šalyse naciai paėmė buvusios Čeko-Slovakijos pasiuntinys ir konsulatus.

Jungt. Valstijose betgi vokiečiai čekų pasiuntinys ir konsulatų negavo. Ir Maskvoje Čeko-Slovakijos pasiuntinys pasiliko čekų atstovo Zdenek Fierlinger rankose. Bet antradienį paskelbta, kad Fierlinger aplėdo Maskvą ir išvyko į Paryžių. Stalino vyriausybė nusilenkė nacių reikalavimui ir panaikino čekų atstovybę Rusijoje.

VĖLESNI PRANEŠIMAI

—Vatikanas ir Italijos vyriausybė (Mussolinis) veiksiai gretimai (paraleliai) taikos interesuose.

—Vakarų fronte antradienį keletas lėktuvų atakų ir šep ten artilerijos ugnis.

—Pereitos savaitės gale rusų lėktuvai mėtė bombas į 42 Suomijos miestus ir miestelius.

—Suomijos komunikatas antradienio vakare sako, kad suomiai tą dieną nušovė 23 rusų lėktuvus. Rusų ataka Suvanto ežero sektore atmušta. Rusai pasitraukė atgal, palikę 700 užmuštų.

—Rusų bombardavimas Viborgo padarė miestui nemažai žalos.

—United States Lines nori parduoti Norvegijai 8 savo laivus.

Nori išmainyti akį į deportavimą

WAKEFELD, R. I., gruodžio 26. — Mrs. Gladys Northup, 42 m., yra neregė nuo 6 metų amžiaus. Jai buvo darytos aštuonios operacijos regėjimą gražinti.

Dabar ji praneša, kad tulas Albanijos pilietis, kuriam gresia deportavimas, siulo duoti akį vieną savo akį, jeigu jo deportavimas bus sulaukytas.

KARO ŽINIŲ SAŤRAUKA

HELSINKIS, Suomija, gruodžio 26. — Didžiulės Rusijos kanuolės bombarduoja Viborgą, Suomijos miestą. Bombardavimas prasidėjo Kučių vakare ir tęsėsi per Kalėdas. Šitos rusų kanuolės meta sviedinius 25 mylias tolimo.

HELSINKIS, Suomija, gruodžio 26. — Suomia išiveržė Rusijos teritorijon. Jie yra 75 mylių atstumoį nuo Leningrad — Murmansk geležinkelio, svarbaus rusų susisiekimo ruožo. Į šią susisiekimo liniją jau mėtytos bombos.

HELSINKIS, Suomija, gruodžio 26. — Kalėdų dieną rusų lėktuvai atakavo mažiausia šėsis Suomijos miestus, Suomii pranešimais 10 rusų lėktuvų nušauta.

LONDONAS, Anglija, gruodžio 26. — Admiralitetas praneša, kad trys eilės minų pasėta Anglijos ir Škotijos rytų pakraščiais. Minų ruožas yra 500 mylių ilgio ir 30 mylių plataumo.

BERLYNAS, Vokietija, gruodžio 26. — Vokietijos submarinas paskandino britų pasažierinį laivą Stanholm, 2,473 tonų, neįspėjus laivo įgulos. 14 žmonių žuvo.

MEKSIKOS MIESTAS, Meksika, gruodžio 26. — Britanijos karo laivai stovi Tampico uosto apylinkėje. Jie laukia dviejų vokiečių prekybinių laivų išplauksiant iš šito uosto.

PARYŽIUS, Francuzija, gruodžio 26. — Per pirmuosius tris karo mėnesius Francuzijos nuostoliai buvo toki: armijoj 1,136 vyrų užmuštų, laivyne 256 vyrai užmušti, aviacijoj užmušti 42. Britų nuostoliai (užmuštais): laivyno 2,019 vyrų, aviacijos 176.

2,511 britų žuvo kare

PARYŽIUS, Francuzija, gruodžio 26. — Oficialiai pranešama, kad tik trys Britanijos kariniai žuvo vakarų fronte nuo karo pradžios iki pėreitos savaitės. Tačiau viso žuvo jau 488 britai lakunai. O žuvusių laivyno tarnyboje vyrų kiekis siekia 2,070. Taigi viso šiame kare britų užmušta 2,511.

Prieš keletą dienų buvo pranešta, kad užmuštų kare francuzų skaičius siekia 1,343 vyrus.

Radio Programai. Pradedant Gruodžio 31 d. ir per ištisus 1940 metus "NAUJIENOS" duos Radio programus kiekvieną sekmadienį nuo 11:00 iki 11:30 val. ryto, iš stoties W.G.E.S., 1360 kilocycles.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS BYLOS ATBALSIAI

Rašo adv. Wm. J. Drake-Dragnas

Neseniai mano dėmesį, kaip Jono Dumčiaus ir kelių tukstančių kitų akcininkų, kurie stoja bylon savo interesus L. A. B-vėje ginči, advokato — patraukė serija straipsnių, kuriuos pasirašė tulas p. A. B. Strimaitis, kuris save vadina Lietuvos Atstatymo B-vės sekretoriumi. Pirmasis straipsnis to autorius buvo užvardintas "SAUGOKITES NUO 'DRAUGŲ'." Kad p. Dumčiaus ar kitų akcininkų tylėjimas nebūtų palaikytas kaip sutikimas su ty straipsnių išvedžiojimais, siuomi patiekiamas atsakymas.

Savo straipsniuose p. Strimaitis puola "skundėjus" ir patiekia eilę savo paties paklausimų, kuriems jis pats ir atsakymus patiekia, maždaug katekizmo

pavyzdį sekdamas. Jis įspėja visus akcininkus, — kurie šiuo vėlyvu laiku jam tapo "gerbiameji akcininkai", — kad jie neturėtų jokios paramos tiems akcininkams, kurie traukia teismą jį ir kitus, kad priversti juos atsiskaityti iš milijoniškų pinigų sumų, kokios perėjo per jų rankas. Jų išvada yra — palikite viską p. Strimaitis rankose — jis yra vienintelis jūsų "tikras draugas".

Deja, tasai "tikras draugas" buvo priverstas duoti parodymus New York'o Aukšt. Teisme, tardyme prieš teismą, ir pasisakyti ką jis veikė L.A.B.-je nuo to laiko, kaip jis jį pateikė. Tas tardymas buvo baigtas tiktai š. m. spalio 17 d. Tardymo daviniai pripildė 279 puslapius ir savo parodymus p. Strimaitis darė po priesaiką ir pasirašė. Jo liudytos tranzakcijos, kas buvo padaryta su virš pusmilijonių dolerių, priklausiusių smulkiamis lietuviams akcininkams, 20-ties metų eigoje, dabar yra viešas rekordas.

Zemiau pateiksime ištraukas iš tų parodymų, suteiktų to asmens liuomis. Kaip jis apsaugojo lietuvių akcininkų interesus, kas buvo padaryta su jų pinigais, kas pasiliko, ir kiek jis pats laimėjo iš bendrovės — leiskite jam pačiam pasisakyti. Bet čia jis pasisako ne gražių straipsnių serija, kuriuose jis pats patiekia klausimus ir atsakymus, — čia jis klausinėjamas kitų ir atsakymus teikia po priesaiką.

Kada ir kaip Strimaitis tapo direktorium ir pareigunu.
K—Kokia yra tikroji data, kada Tamsta tapai bendrovės sekretorium? A—1921 m. sausio mėn. K—Koks buvo Tamstos pareigų terminas tuo laiku, kokiam laikotarpiui? A—Trys metai; sekretorius yra direktorių reikiamas kasmet. K—Ar Tamsta buvai direktorius 1921 m.? A—Taip. K—Kada Tamsta buvai sekretorium pirmą sykį? A—1921 m. K—Tais metais Tamsta buvai sekretorius ir direktorius? A—Taip. K—Kaip ilgam bu-

Joseph (Yellow Kid) Weil, po dešinei, kuris iš Chicago bus išgabentas į New Yorką, kur jis kaltinamas išviliojimu \$4,000.

vo Tamstos terminas kaipo direktoriaus? A—Trims metams. K—Ir Tamstos terminas kaipo sekretoriaus buvo vieniems metams? A—Taip.
Aukščiau tilpo ištrauka iš liudytojo parodymų 2-jo puslapio. Savo parodymus jis darė teisme 1939 m. rugp. 25 d. Jis buvo prisiekęs sakyti tiesą.

Tardymas buvo tęsiamas 1939 m. rugsėjo 7 d. Štai ką jis tą dieną parodė, irgi po priesaiką, tuo pačiu reikalu.
K—Kai Tamsta 1920 m. buvai išrinktas sekretorium, tai nebuvai akcininkų rinktas, ar taip? A—Ne.
K—Ar 1920 m. buvo akcininkų kvorumas? A—Taip.
K—Nuo kurių metų buvo kvorumas? A—1920 metais, bet nuo 1920 ligi 1936 metų kvorumo nebuvo.

K—Kada Tamsta buvai išrinktas sekretorium? A—1921 m. K—Kada Tamsta tapai direktorium? A—Aš manau 1919 m. K—Pas valstybės įstatymų Tamsta pareiškia tapęs direktorium 1920 m.? A—1920 m. aš tapau direktorium ir 1921 m. aš tapau sekretorium. K—Ar Tamsta buvai direktorium išrinktas akcininkų? A—Taip. K—Keltinai metais? A—Aš manau 1920 metais. K—Faktinai, argi Tamsta nebuvai direktorium išrinktas likusių direktorių? A—Ne. K—Ar Tamsta turi įrašą 1920 metų protokolų knygoje, tuo laiku kai sakaisi buvai išrinktas direktorius? A—Aš neturiu protokolų tiems metams.
K—Kokiam direktoriaus terminui Tamsta pirmą kartą buvai išrinktas? A—Trims metams. K—Po to kai tie trys metai išėjo, ar Tamsta buvai akcininkų perrinktas direktorium? A—Taip. K—Tad jūs turėjote kvorumą 1923 m.? A—Ne. K—Tad Tamsta nebuvai šerinkinkų rinktas, ar buvai? A—Taip. K—Kaip Tamsta galėjai būti akcininkų rinktas, jei jūs neturėjote kvorumo? A—Akcininkų susirinkimuose buvo feidžiama rinkti 3 direktorius, ir direktoriai niekad nėjo prieš tris, kurie buvo rinkti akcininkų mažumos. K—Kaip jūs galėjote vesti susirinkimą be akcininkų kvorumo ir visgi eikti, kad akcininkai galėjo rinkti direktorių?
Mr. Ansell — Priėjimamasi, kaip už tardymo ribų.
Mr. Drake — Tatal yra tardymo ribose, liečiama galia, pagal kokią atsakovas Strimaitis veikia korporacijos vardu šiuo laiku.
K—Po 1923 m. Tamsta sakaisi buvai direktoriaus pareigose ligi 1926 m.? A—Ligi šio laiko. K—Bet pareigų terminas buvo trims metams? A—Aš buvau perrinktas kiekvieno termino gale. K—Kieno? A—Direktorių. K—Niekad ne akcininkų? A—Aš buvau akcininkų rekomenduotas.

dabar veiki bendrovės reikalais? A—Sekretorius. K—Kada Tamsta buvai išrinktas sekretorium? A—1936 m. K—Kieno. A—Direktorių. K—Ar Tamsta 1936 m. buvai taipgi išrinktas direktorium? A—Taip. K—Kieno? A—Akcininkų.
Po to tardymas buvo tęsiamas 1939 m. rugsėjo 23 d. Tuo tarpu ieškovo advokatas gavo tuly svarbių dokumentų atsakovo parodymams patikrinti. Šiaip kaip jis liudijo trečioje tardymo dienoje tuo pačiu reikalu. Sekite atsargiai eiga. K—Čia yra klausimas dėl tikrų metų, kokiais Tamsta tapai direktorium. Aš Tamstai parodau

registruotą laišką, regimai L. A. B-vės pasiųstą tulam V. W. Ambrose, kame pranešama jam apie akcininkų susirinkimą. Popierius yra dataotas "1919" m. ir Tamstos pavadė, A. B. Strimaitis, yra laiško viršuje, kaipo vieno direktorių. Ieškovo rodiuys "1" identifikacijai. Aš Tamstai štai dabar rodu ir klausiu Tamstos ar atsimeni tokį laišką betkada išėjus? A—Aš nemenu, kad buvo ginčas dėl mano buvimo direktorium pirm negu tapau sekretorium. Aš buvau klausas tiktai kada aš tapau sekretorium. K—Teismo orderis reikalauja tardymo apie tai, kada Tamsta tapai direktorium? A—To niekad anksčiau nebuvo klausta. K—Aš Tamstos klausiau ankstyvesniam tardyme kada Tamsta tapai direktorium? A—Ne, Tamsta manęs klausė kada aš tapau sekretorium. K—Kada Tamsta tapai direktorium? A—Aš neatsimenu.

K—Kada Tamsta sakaisi buvai paskutinį kartą išrinktas direktorium? A—1936 metais. K—Ir Tamsta buvai akcininkų rinktas? A—Taip. K—Ar 1936 m. buvo akcininkams duotas raportas? A—Taip. K—Aš Tamstai parodau popierių — ieškovo rodiuys "3" identifikacijai — ir klausiu ar šis yra 1936 m. akcininkų susirinkimo protokolo nuorašas? A—Ar aš galiu tą palyginti su originalu? K—Ar Tamsta čia turi originalą? A—Taip.
(Bus daugiau)

Iš Lietuvos

Atpigo butai

PANEVĖŽYS. — Pereitą pavasarį Panevėžyje, ypač po Klaipėdos krašto netekimo, buvo jaučiamas gana didelis butų trūkumas. Už nedidelį dviejų kambarių ir virtuvės butą buvo mokama iki 50 Lt. Dabartiniai laiku butų krizė jau atsluogusi. Mat, per vasarą buvo pastatyta ne maža namų, o, be to, dalis atvykusių klaipėdiečių išsikėlė kitur. Dabar už tokį pat dviejų kambarių ir virtuvės butą jau temokama tik iki 40 Lt.

Garsinkitės "N-nose"

Mrs. A. K. JARUSZ

Physical Therapy and Midwife Pradžioje savaitės Kiekvieną dieną buna 6630 S. Western av. Tel. Hemlock 9252 Subatoj ir Nedėlioj Central Avenue, Beverly Shores, Indiana Tel. Mich. City 2799—R3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS
Mano 20 metų praktikas jus garantavimas. Optometriškai Akijų Specialistas Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį. Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829 Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai.
Ofiso Tel. YARDS 5921
DR. BERTASH 756 West 35th St. Cor. of 35th and Halsted Sts. Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį. Rez. 4910 So. MICHIGAN BLVD. Tel. Kenwood 5107.

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir nedėl. pagal sutartį Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868
Ofiso Tel. Virginia 0036. Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 ARCHER AVENUE Ofiso valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro 8939 SOUTH CLAREMONT AVE. Valandos 9-10 A. M. Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak. 1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen. Hemlock 6899

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg. 2400 WEST MADISON STREET Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak. Telefonas SEELEY 7830 Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 8146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus GYDYTOJAS IR CHIRURGAS ir Akinius Pritaiko 3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS Firms, Trečiadienį, Šeštadienį 4631 So. Ashland Ave. Tel. YARDS 0994 Antradi., Ketvirtadi., Penktadienį 4143 So. Archer Ave. Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE. Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą Ofiso Tel.: YARDS 4787 Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS 4645 So. Ashland Ave. arti 47 Street Telefonas YARDS 2246 Valandos nuo 9 iki 8 vakaro. Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2808 West 63rd St. VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą. Telefonas HEMLOCK 6111

DR. A. JENKINS

(Lietuvis) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2500 West 63rd Street Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakaro ir pagal sutartį. Ofiso Tel. PROSPECT 6737 Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St. Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro. Šventadieniais tik susitarus. Phone YARDS 7299.

Dr. Susanna Slakis

Moteryų ir vaikų ligų gydytoja 6900 So. Halsted St. Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak. išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN IŠ RUSIJOS
Gera! Lietuvos žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris. Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrinius prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija 1034 W. 18th St., netoli Morgan St. Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakarą ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110 Residencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

O F I S A S 4729 So. Ashland Ave. 2-ros lubos CHICAGO, ILL. OFISO VALANDOS Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena. Phone MIDWAY 2880
Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE. Ofiso valandos. Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. nedėl. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS ADVOKATAS Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434 Tel. Central 4411-2 Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30 Telefonas YARDS 4818 Ketvirtadieniais ir sekmadieniais—pagal sutartį

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS 7 So. Dearborn St. Room 1230 Ofiso tel. CENTRAL 1824 Namų Tel. Hyde Park 3395

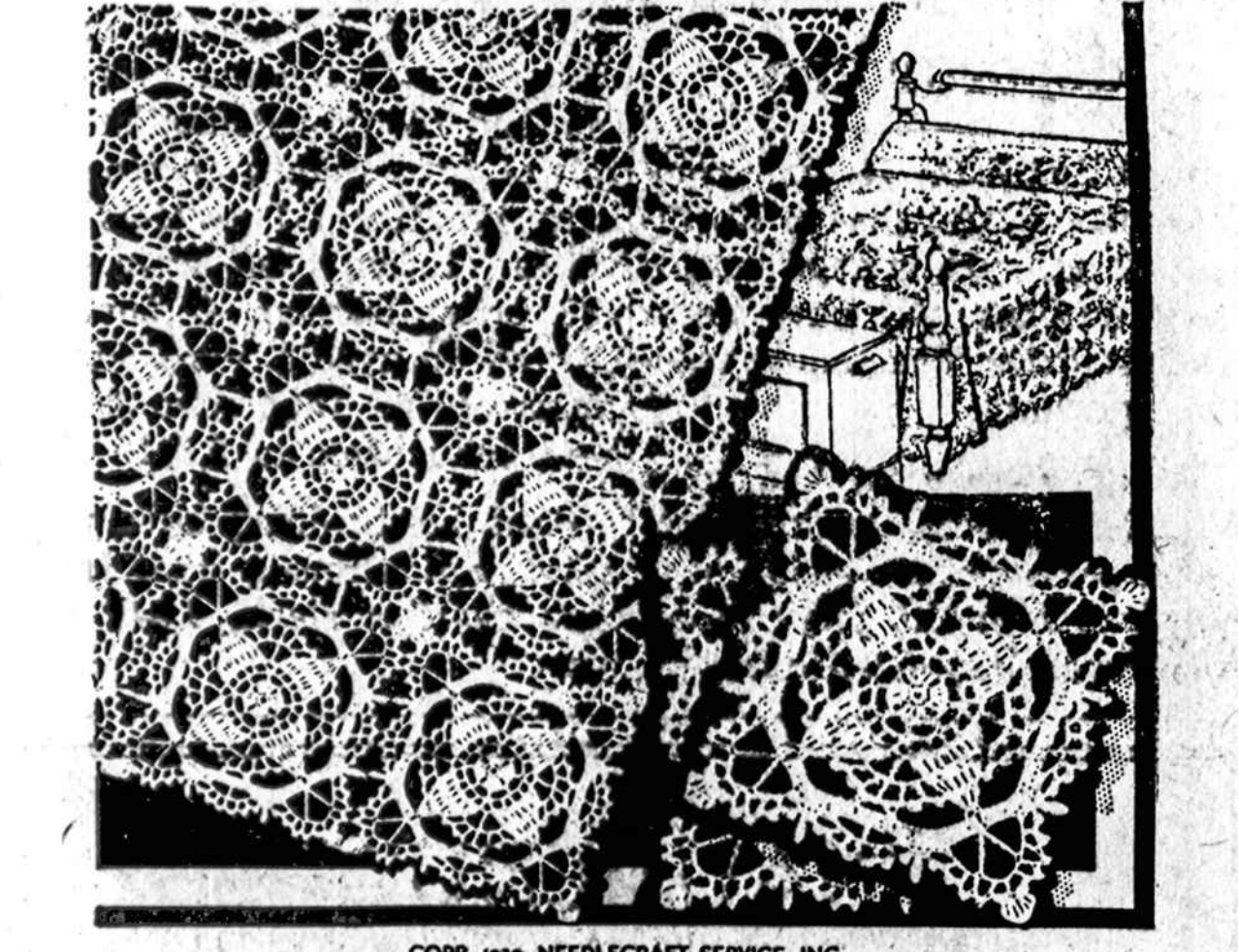
Garsinkitės "N-nose"

Kovo 31
IVYKS
NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS
SOKOLŲ SVETAINĖJE
2343 SO. KEDZIE AVE.

LUSTER-FOAM GIVES TEETH THE MOST MARVELOUS LUSTER AND SPARKLE.
Reaches decay-ridden "Blind Spots" that ordinary pastes, powders, even water... may not enter.
It's here! The most delightfully different tooth paste you ever heard of. When saliva and brush touch the new Luster-Foam Tooth Paste, supercharged with Luster-Foam detergent, it instantly springs into an amazing "bubble bath" that makes your mouth single with life. So fine it sugars into and cleans danger spots that ordinary dentifrices may never even have washed. Cleans and polishes areas where some experts say up to 95% of decay starts.
Get the big 2oz. tube, or better still, the double-size 4oz. tube containing more than 1/2 pound of tooth paste. At any drug counter. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.
THE NEW FORMULA
LISTERINE TOOTH PASTE
Supercharged with Luster-foam

Garsinkitės "N-nose"

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių išimta Perkant \$7.65 5 tonas ar daugiau
PETROLEUM CARBON COKE \$7.75 Perkant 5 tonas ar daugiau Tonas Sales Tax ekstra.

JIFFY CROCHETED SQUARE PATTERN 2304 No. 2304—Medalionai.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT. No. 2304
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 19 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No. ....
Vardas ir pavardė.....
Adresas.....
Miestas ir valstija.....

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 9788
Dykai koplyčios visose
Chicagos dalyse
Klausykite mūsų radio programų Antradienio ir Šeštadienio ryt. 6:00-7:00 val. 775 W. E. I. P. stoties (1480 K.) ir POVILS BALTIMERU.

Laidotuvių Direktorai

- NARIAI**
Chicago, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos
- J. LIULEVIČIUS**
4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572
  - P. J. RIDIKAS**
3354 So. Halsted Street YARDS 1419
  - I. J. ZOLP** Phone Yards 0781
1646 West 46th Street Yards 0782
  - S. P. MAŽEIKA** Yards 1139
3319 Lituania Avenue Yards 1138
  - LACHAWICZ IR SUNUS**
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1870
  - ALBERT V. PETKUS**
4704 So. Western Avenue Phone Lafayette 8024
  - ANTANAS M. PHILLIPS**
3307 Lituania Avenue Phone Yards 4908
  - ANTHONY B. PETKUS**
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

K—Kokiu pobūdžiu Tamsta

Lietuvos Padangėje

SMELETOŠIOS DZUKIJOS SOSTINĖ — ALYTUS

Alytus turi garbingą istoriją.

Alytus yra išsistatęs abiejose Nemuno pusėse. Pats Nemunas, tekdamas tiesiai į šiaurę, netoli miesto daro didelį vingį ir apsupa Alytų. Nuo Alytaus ir prasideda didžiausi Nemuno vingiai. Nemuno krantai ties Alytumu pilni aukštų, išsiikiusių iš viso miško, pušų, senovišku šimtamečiu ąžuolu ir plačiašakių skruoblių. Nemuno pakrantės čia įvairios. Lygių vietų beveik visai nėra. Tai aukšti kalneliai, tai dauba, vėl kalnelis, apaugęs žaliais krūmais, tai vėl koks žilkinimas, visa tai derinasi prie senelio Nemuno ir prie viso Dzukijos veido.

Alytaus vardas jau minimas kunigaikščio Algirdo laikais. 1336 metais Zigmantas Augustas Alytų su visais šalia esančiais kaimais atidavė Lietuvos

maršalkai. Vėliau Alytus perėjo Barbarai Radvilaitėi. Alytus daug kartų buvo valdomas vis kitų, bet pagaliau 1581 m. Alytui buvo suteiktos miesto teisės ir trijų lelijų herbas. Įvykus Lietuvos padalinimui, viena Alytaus pusė atiteko Vokietijai, o kita Rusijai. Vėliau ir kita pusė atiteko rusams. Nors dabar jau ir abi pusės valdė rusai, tačiau Nemunas vis liko siena tarp abiejų miesto pusių, šį kartą rusų gubernijų. Tų gubernijų vardai liko dar iki šiandien. Vilniaus ir Suvalkų pusių vardai dar ir dabar vartojami. Didžiojo karo metu rusai paliko Alytų ir pagaliau jis liko jau savųjų lietuvių rankose. Čia tuojau buvo suorganizuotas pirmasis lietuvių pėstininkų pulkas, kuriam vadovavo Kr. A. Juozapavičius. Nuo bolševikų kulky, ant Alytaus tilto, begindamas miestą, jis ir žuvo. Nuo to laiko Alytus pradėjo tikrą savo augimą, nes jis jau buvo valdomas savųjų rankų.

Alytus Nepriklausomoje Lietuvoje

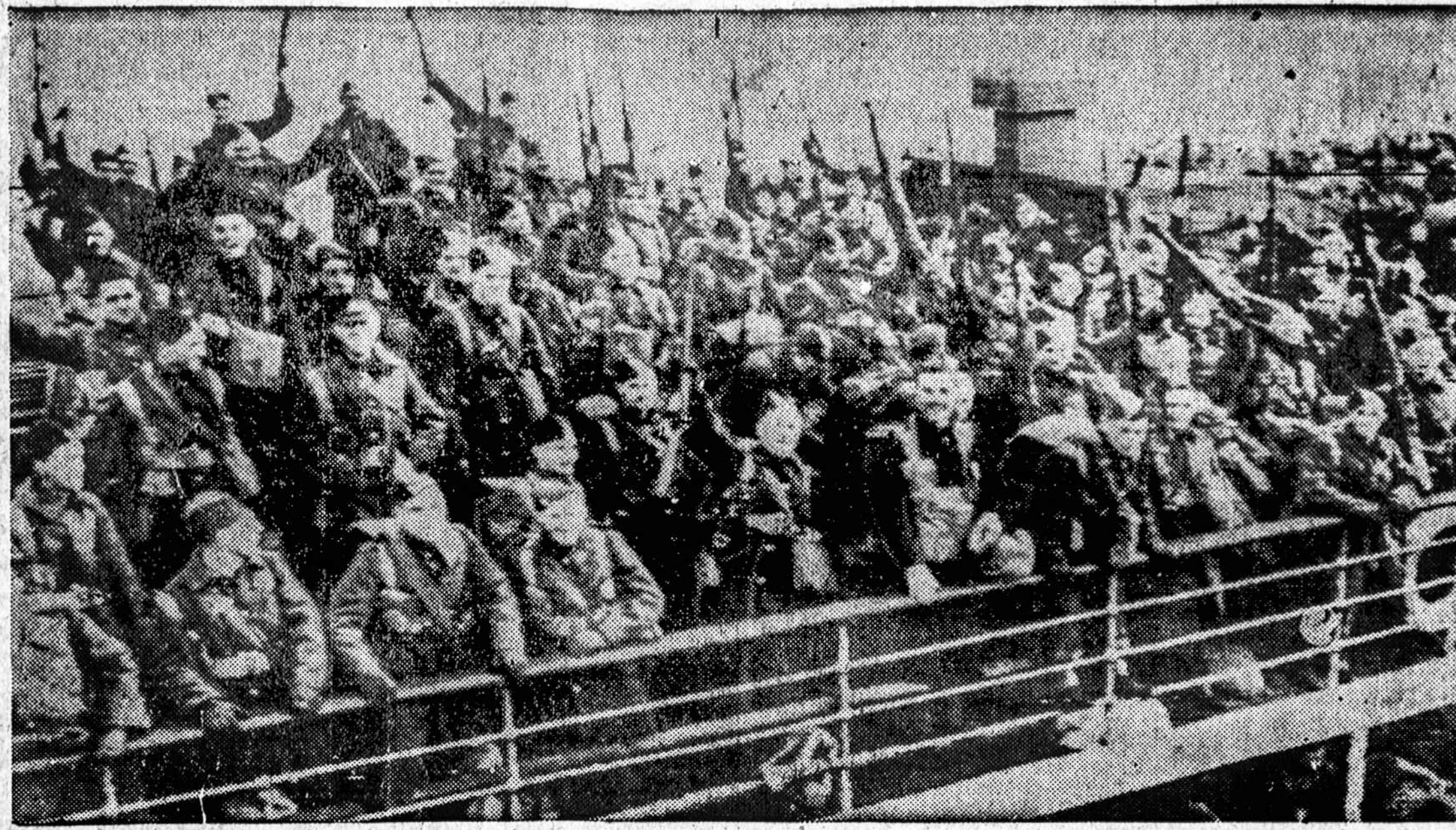
Nepriklausomoje Lietuvoje Alytus visai pasikeitė. Jis jau pasidarė ne tik apskrities miestas, bet ir visos Dzukijos centras. 1931 metais jam buvo suteiktos pirmojo miesto teisės, o 1932 m. jau ir kurorto. Nuo to laiko Alytaus nepažinai. Naujos, gražios gatvės, senosios irgi gražiai atremontuotos, parke išvestos tiesios, dailios alėjos ir visur pilna naujų, puikių tiek viešų, tiek privačių namų. Miestas labai greit išaugo. Miesto savivaldybės biudžetas 1934 m. siekė 110,000 lt. 1935 m. 194,000, o 1938 m. jau net 437,200 lt. Toks biudžeto augimas aiškiai parodo, kaip miestas išaugo per paskutiniuosius metus. Per paskutiniuosius metus miestas ir pagerėjo. Namai visur gražiai nudažyti, šaligatviai sudėti, gatvės švarios ir tvarkingos. Prie šios tvarkos daug prisidėjo ir miesto savivaldybė ir patys namų savininkai. Pats miestas užima 675.19 ha. Iš to ploto 107.2 ha tenka parkams ir sodams ir apie 40 ha vandenims. Mieste dabar yra apie 11,000 gyventojų. Daugumą sudaro prekybininkai, pramonininkai ir amatininkai.

Dzukijos Sviatimo Įstaigos

Alytus yra vienintelė vieta, į kurią džiukai gali leisti savo vaikus mokyti. Dzukų jaunimas nėra labai turtingas, todėl jauguma jų eina amatų mokyklon, kad vėliau galėtų būti gerais amatininkais. Tačiau netruksta moksleivių ir kitose mokyklose. Valstybinė gimnazija visa perpildyta. Tenka samdytis net atskirus namus gimnazijai. Butų gerai, kad Merkinėje būtų įsteigta progimnazija, nes to krašto žmonėms į Alytų yra gan toloka. Įsteigus tokią progimnaziją, kuri jau Merkinėje seniau buvo, sumažėtų moksleivių skaičius Alytaus gimnazijoje. Merkiniečiai tuo rūpinasi. Daug dzukų leidžia vaikus žem. žemės ūkio mokyklon, kurioje mokinių irgi yra daug. Iš viso mokyklose per mokslo metus susirenka apie 2500 moksleivių. Mokytojų Alytuje yra apie 95, o visoje Dzukijoje per 400.

Dzukų Kraštotyros Muziejus

Dzukų kraštotyros muziejus buvo įsteigtas jau senokai. Per ilgą laiką muziejus pri-rinko gana senų ir vertingų se-

KANADOS KAREIVIAI, KURIE LAIMINGAI PASIEKĖ ANGLIJĄ.

NAUJIENU-ACME Telephone

nienu. Visos senienos buvo sutvarkytos, tačiau joms padėti truko gerų patalpų. Pats muziejus buvo labai skurdžiose patalpose, o dalis senienų pe-lyjo sandėlyje. Neseniai mu-ziejus persikėlė į naujas, kick geresnes patalpas Suvalkų pu-sėje. Dabar muziejus pasidarė pasiekiamas didesnėms ma-sėms. Muziejus turi namų apy-vokos, ūkio padargų ir įran-kių, archeologijos, numizmati-kos ir istorijos skyrius. Jį ga-lima lankyti tik sekmadieni-ais. Ekskursijos įleidžiamos ir šiaip dienomis. Nors mu-ziejus sutvarkytas ir gerai, ta-čiau lankytojų lanko jį ne-daug.

Alytaus Kurortas

Miesto kurorto rajonas api-ma apie 180 ha ploto pušyno, prieinančio miestą iš pietų pu-sės. Jame išvesta visai nauja, labai ilgų gatvių ir pristatyta dailių vasarinių. Aplink vasarines pilna priaugusių pušų, kurios savo ilgomis šakomis siekia vasarinių langus. Pušy-nai čia labai atgaivina vasaroto-jus, kurių vasaravimo sezonu privažiuoja kasmet vis dau-giau. Kurorto rajone yra du parkai, vienas miesto savival-dybos tvarkomas, kitas Moko-mosios Miškų Urėdijos. Par-kuose išvestos alėjos, įrengti suoliukai. Čia labai malonu pasivaikščioti ir jauku pasėdė-ti. Įdomus yra Sudvajų miš-kas, kuriame dar ir dabar yra išsilikę labai senų ąžuolų. Ta-me miške auga net 25 rūšių medžiai. Tame miške yra ir garsusis "Karlsbado pušynas", kuriame stovyklavo Alytaus skautai. Šioje vietoje sutinka-ma labai reta gamta. Vasaro-jantieji Alytuje laiką pralei-džia gan maloniai. Patys aly-tiečiai stengiasi, kad vasaroto-jams čia būtų mieliau ir jau-kiau.

Alytaus Šaulių Namai

Alytaus paminkliniai kar. Juozapavičiaus šaulių namai yra vieni iš gražesniųjų miesto namų. Jie stovi dailiame K. Petrausko miesto parke. Namai statyti du metus, nes truk-davę vis lėšų. Jų pastatymas atsiėjo apie 200,000 litų. Pir-mame aukšte įrengtos priėmi-mų patalpos, didelė scena su gražia sale ir veranda. Priėmi-mų patalpos dabar naudoja-mos kurhauzui. Visą antrą aukštą užima šaulių klubas. Rusyje yra įrengta irgi salė. Ji dabar vartojama drabužinei. Vėliau ten bus sporto salė. Be to, šiuose namuose yra įrengtas kar. A. Juozapavičiaus vardo kambarys, kurį šiais metais jo žuvimo dieną atidarė 1-jo pėstininkų pulko karininkai. Šiame kambaryje vaizduoja-mas kar. A. Juozapavičiaus as-muo ir žymiai.

Alg. žid. ("L. A.")

Garsinkitės "N-nose"

Alaus barų negalės lankyti pilnamečiai

KAUNAS. — Vidaus reikalų ministerijoje nusistatyta, kad visi alaus barai turi veikti pagal tą patį įstatymą, pagal kurį veikia visi restoranai, nes alaus barams nėra išleista atskiro įstatymo. Taigi, ir alaus barų, kaip ir restoranų, negali lankyti aštuoniolikos metų neturį jaunuoliai. Taip pat alaus baruose negalės tarnauti padavėjos, 21 metų amžiaus nesukakusios moterys.

Perdavė plentą

MARIJAMPOLĖ. — Apskri-ties savivaldybė jau perdavė da-lij padaryto Marijampolė—Prie-niai plento susisiekimo ministe-rrijai. Plentas tinkamas naudo-jimui.

Pradėti viešieji darbai

Šiomis dienomis miesto savi-valdybė jau pradėjo viešuosius darbus. Daug darbininkų dirba prie Vytauto gatvės grindinio taisymo ir prie gatvių grind-i-mo kitose vietose.

Kaimas domisi

Apylinkės kaimų gyventojai — ukininkai labai domisi pas-kutinių dienų įvykiais. Savait-raščiai jau neįstengia jų paten-kinti, ir jie gauda žinias iš ra-dijo ir dienraščių, kuriuos da-bar dažnas perka atskira's nu-meriais. Bendrai, apylinkės kai-mai rodo didelį aktyvumą už-svarstomą žemės reformos iš-baigimą.

Parduoda arklius

ROKISKIS. — Dėl pašaro sto-kos ukininkai parduoda daug arklių ir jų kaina krito ligi 30 litų už gerą arkli, o blogą pa-ruoda net ir už 8 litus.

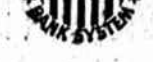
Neveikia fabrikai

MAZEIKIAI. — Nors lapkri-čio mėn., tačiau vietos linų ap-dirbimo fabrikai neveikia.

PASTOVUMAS

Tą liudija įstaigos 44-rių metų gyvavimas

Ši bendrovė, kaip mūsų tauta, yra įsteigta ant namų kurie yra savininkų apgyventa. Nerasite saugesnės vietos taupyti savo pinigų.

ISIGYKITE NAMA PER MUSŲ LENGVO ISMOKEJIMO PLANA, ANT ILGŲ METŲ!

DABAR MOKAME 3 1/2%

Keistučio Loan & Building Ass'n. No. 1

3236 South Halsted Street

Tel. Calumet 4118

Jos. M. Mozeris, Sec'y

Indėliai kiekvieno taupytojo apdrausti iki \$5,000 Federalinėje įstaigoje.

AR TAMSTA TAUPAI?

Štai šeima, kuri sutaupė \$1,000 ir dabar tą sutaupyta tukstantį įmokėjo kaip pirmą mokesį už namą, o kitus reikalingus namui išmokėti pinigus gavo pasisko-linti lengvais mėnesiniais išmo-kėjimais iš

LITHUANIAN BUILDING, LOAN & SAVINGS ASS'N

NAUJIENU SPULKA

1739 So. Halsted Street

Tel. CANal 8500

Atdara kasdien nuo 8 v. iki 8 v.

Remkite Lietuvišką Žydų Nathan Kanter MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale 4707 S. Halsted St. Tel. Boulevard 0014

Victor Bagdonas LOCAL & LONG DISTANCE MOVING Perkraustom formičius, pianus ir visokius rakandus bei storus. Vežam į farmas ir kitus miestus Zema kaina. Musų Darbas garentuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miestas. 3406 So. Halsted St. Saukit Tel. YARDS 3408

FOTOGRAFAS CONRAD FOTOGRAFAS Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood įviesomis. Darbas garentuotas. 420 W. 63rd St. Tel. ENG. 5888-5840

Sophie Barcus RYTINE RADIO VALANDA — Iš stoties — W.G.E.S. Kasdien nuo 8:30 v. ryte iki 9:15 vakare. Registravimas šalia, mums ir kitus įdomius pranešimus.

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpige Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spulką. Gausi paskolą ant ilgų metų. 1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

NAUJIENU METINIS KONCERTAS Kovo 31 d., 1940 SOKOLŲ SALEJE

NAUJA MADŲ KNYGA

PATTERN BOOK KAINA 10 CENTU Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Vardas _____ Adresas _____ Miestas _____ Valstija _____

COAL EGG \$6.00 NUT \$6.00 BIG LUMP \$6.00 MINE RUN \$5.75 SCREENINGS \$5.00 PIRKTI DABAR! SAUKITE DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose. Tel. ARDMORE 6975

MADOS

No. 4296—Graži praktiška suknelė—sukirptos meros 14, 16, 18 ir 20 taipgi 32, 34, 36, 38, 40 ir 42 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pats ženkliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept. 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____ Meros _____ per krutinę (Vardas ir pavardė) (Adresas) (Miestas ir valstija)

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St. Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kainos:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išsiuntinėjus:

Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c

Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu:

Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsienioje:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Tai buvo humbugas

Visas pasaulis manė, kad Hitleris yra pasirašęs karą su Mussoliniu. Todėl, kai prasidėjo Vokietijos karas su anglais ir francuzais, tai buvo laukiama, kad Italija eis Hitleriui padėti. Bet ji nėjo; vietoje to, Roma pareiškė, kad Italija į karą nesikišanti. Kodėl? Ar Italija vėl apgavo savo sąjungininkę, Vokietiją, kaip ir perėitame pasaulio kare?

Šitokių priekaištų Italijos valdžiai buvo daroma iš įvairių pusių. Mussoliniui, matyt, įkyrėjo tai klausyti, ir jo užsienių reikalų ministeris, grafas Ciano, prieš kelėda dienių viešame fašistų "parlamente" susirinkime paaiškino, kodėl Italija nekariauja. Jisai išskėlė aiškstėn, kad karo sąjungoje su Vokietija, kuri buvo pasirašyta 1939 m. gegužės mėnesį, yra slaptaš paragrafas, kuriuo Italija per trejus metus paliuosuojama nuo pareigos duoti karinę pagalbą Vokietijai.

Vadinasi, iki 1942 m. gegužės mėnesio italai neturi reikalo eiti į karą Vokietijos pusėje, o iki to laiko daug dalykų pasaulyje pasikeis.

Taigi ta vokiečių-italų karo sąjunga buvo tikrumoje grynas humbugas, kad Anglija, Francuzija ir kitos valstybės Hitlerio bijotų ir darytų jam nuolaidas, kaip kad padarė Miuncheno konferencijoje. Suprantama, kad tikėjosi tą karo sąjungos baubą panaudoti savo tikslams ir Mussolini.

Hitlerio nelaimė, kad vakarų demokratijos nenusigando, ir dabar jisai yra įsivėlęs į karą, kurį laimėti jam nėra jokios vilties.

"Žingsnis pirmyn, du žingsniu atgal"

Bolševizmo tėvas Leninas 1903 m. parašė polemiską brošiūrą antrašte "Žingsnis pirmyn, du žingsniu atgal", smarkiai atakuodamas savo oponentus Rusijos Social-Demokratų Darbininkų Partijos suvažiavime, kuriame pirmą kartą pasireiškė aštrus nuomonių skirtumai tarpe dviejų partijos frakcijų, "bolševikų" (daugumiečių) ir "menševikų" (mažumiečių).

Tur but, ir Stalinui šiandien prisimena tą Lenino frazė, kuomet jisai seką savo "nenugalimos" raudonosios armijos veiksmus Suomijoje. Jau prieš dvejetą savaitių Maskva skelbė, kad jos armija įžygiavusi 50—60 mylių į suomių teritoriją, ir žadėjo neišai trukus perkirsti ją pusiau. Bet pasirodo, kad per Kalėdas raudonarmiečiai mušėsi su suomišiais centriniėje rytų fronto dalyje aplink Suomussalmi, t. y. viso tik už kokių 20 mylių nuo Suomijos sienos; o toliaus į pietus suomišiai įžengė į sovietų teritoriją!

Matyt, raudonoji armija žygiuoja taip, kaip Leninas kad sakė: "Šag vperiod, dva šaga nazad" (žingsnis pirmyn, du žingsniu atgal)!

APŽVALGA

ZLOTAI IR LITAI

Lapkričio 28-ta buvo paskutinė diena deponuoti lenkiškus zlotus Lietuvos banko skyriuose Vilniaus krašte. Lietuvos valdžia pasizadėjo mokėti už zlotus po pusę lito (50 centų). Vilniaus krašto gyventojai labai nudžiugo, išgirė, kad jie už savo zlotus gaus tokį aukštą atlyginimą (privatinėje apyvartoje zlotas buvo nukritęs žemiaus 10 centų). Bet daugelis žmonių paklausė lenkiškų agitatorių ir zlotų nedeponavo. Jie dabar gallisi.

Lietuvos finansų ministeris E. Galvanauskas paskelbė spaudoje, kad zlotai busią keičiami į litus iki gruodžio 30 d., tokia tvarka:

"Deponuoti zlotai keičiami į litus: 1) asmeniui, depona-

vusiam iš viso ne daugiau kaip 300 zlotų — kursu 1:1. — 50 ct., 2) asmeniui, deponavusiam daugiau kaip 300 zl. — kursu 1:1. — 40 ct."

Kaip ministeris Galvanauskas pareiškė "Elitai", zlotų buvo deponuota Vilniaus krašte viso 31,972,715, daugiausia nedidelėmis sumomis. Be to, —

"Pagal pasus bei asmens dokumentus iškeista apie 16,000,000 zlotų. Už 'Maisto', 'Lietuvio' ir 'Pienocentro' produktus gauta 939,666 zlotai. Taigi įvairiais čia nurodytais keliais gauta suma 21,938,658 zlotų. Vadinasi, iš viso, drauge su deponuotais zlotais, busime surinkę nepilnus 54,000,000 zlotų, kuriais mes disponuojame atsisakitymams už įvairius zlo-

tais padarytas skolas tam tikriems skolininkams, ypač viešo pobūdžio, Lenkijos dalyse, atitekusiose Vokietijai ir Sovietų Sąjungai."

Taigi Lietuva tais 54 milijonais zlotų apmokės tam tikras skolas ir tokiu būdu jų nusi-kratys. Todėl Lietuva galėjo Vilniaus krašto gyventojams iškeisti zlotus į litus gana aukštą kursu.

LENKU GIMNAZIJOS VILNIUJE

Vilniuje ir Vilniaus krašte visas mokyklas perėmė savo žinion Lietuvos švietimo ministerija. Vilniaus mieste yra atidarytos keturios gimnazijos su lenku dėstomąja kalba. Tos gimnazijos pavadinamos: Vilniaus III valstybinė berniukų gimnazija, Vilniaus IV valstybinė mergaičių gimnazija, Vilniaus V valstybinė berniukų gimnazija ir Vilniaus VI valst. mergaičių gimnazija.

Švietimo ministeris toms gimnazijoms paskyrė direktorius, inspektorius ir mokytojus, daugelį iš Lietuvos, nes mokytojai Vilniuje iki šiol buvo paprastai atvykusieji iš Lenkijos lenkai. Pradinės mokyklos irgi tvarkosi.

"L. Ž." korespondentas gruodžio 1 d. apie tai praneša:

"Vilniuje jau prasideda normalus mokslo metai ir pamokos, kurių nebuvo nei rugsėjo, nei spalio, nei lapkričio mėnesiais. Žymi ligšiolinių mokytojų dalis ir toliau palikta mokytojauti. Palikti mokytojauti visi, kuriuos tik buvo galima palikti. Jeigu jų nemaža atleista, tai svarbiausia dėlto, kad tokia ligi šiol buvo Vilniaus krašte politika, kuri nepasitikiėjo vietiniais, o siuntė čia iš Lenkijos gilumos įvairius galileušus (t. y. lenkus, kurie čia skleidė Varšuvos propagandą. — "N." Red.). Šiandien tą aplinkybę pabrėžia ir 'Gazeta Codzienna', kuri sako, kad ligšiolinė lenkų politika Vilniaus krašte atsikersija patiems lenkams.

"Priimtieji mokytojauti daugumoje korektiškai ir galima laukti, kad jie bus lojalūs. Tačiau to negalima pasakyti apie mokyklų kape-lionus. Žymi jų dauguma elgiasi visai neįėjaliai ir nenori suprasti susidariusios padėties."

Kapelionai įvedė patriotiškas lenkų giesmes.

Matyt, arkivyskupo Jalbrzykowskio liepiami, lenkų kunigai Vilniaus mokyklose veda lenkišką propagandą, po maldų priedanga. Korespondentas sako:

"Kapelionai savavališkai įvedė mokyklose pamaldas, kurios tesiasi po 50—20 minučių. Be maldos ir poterių, jie dar įvedė giedojimus. Mel-dziamsi ir giedama, sau-kiantis į Dievo motina Lenkijos karalienę, kad ji atstaityti ir gražintų didžiąją Lenkiją."

Tuos kunigelius kartu su jų lenkišku arkivyskupu reikiat pasišti pas "draugą" Stalina.

ŽINIOS IS LIETUVOS

Truksta kaustomos medžiagos

RASEINIAI. — Mieste veik visai negalima gauti pirkti arkliams kaustyti medžiagos: pasagu, uknolių ir kt., dėl ko gyventojai nemažai susirupine.

VILNIUS. — Paskutiniu metu patikrintais duomenimis, Vilniaus miestas užima apie 11,000 ha ploto. Pačiai Vilniaus miesto savivaldybei nuosavybės teisėmis priklauso per 2,084 ha

Ką Lietuva atgavo

(Mūsų specialaus korespondento)

Nors Lietuva ir ne visas jai pagal sudarytą 1920 metais su SSSR sutartį sritis atgavo, o vos tik viena trečdali, bet jau ir tai kas atsiimta Lietuvos žemės plotus ir gyventojų skaičių žymiai padidina. Lietuvai viso gražinta 424,000 gyventojų su žemės plotu 8,855 km. kvadrata.

Tuo būdu dabar Lietuva jau turi 2,879,070 gyventojų. Atgautos sritys labai turšiai apgyventos, o be to dar gautas didesnis miestas Vilnius ir dabar Lietuvoje viename kvadratiniam kilometre gyvenama 48.4 žmonės, seniau buvo 45.8 žmonės. Tuo būdu gyventojų skaičius patiršėjo. Gyventojų turštumu Lietuva žymiai praneša Latvija, Estija, Suomija ir kitas Europos valstybes. Lietuva atgavo tryliką didesnių ežerų ir dvylika įvairių upių. Atgauta krašte veikė vos 395 mokyklos su 57,697 mokiniais ir su 822 mokytojais. Visoje toje srityje mokančių skaityti ir rašyti esama vos 60%. Mokančių tik skaityti 10% ir visai beraščių 30%. Tai tikrai, šiuo atveju, Lietuvai teko nepavydėtinas kraitis! Bajoraiška buvusi Lenkija visai nesirupino žmonių švietimu.

Išskyrus Vilniaus miestą, visame krašte bibliotekų veik nebūta. O Vilniaus miestas jų turėjo tik 26.

Taigi, Lietuvai teks daug padirbėti iki tos srities gyventojų jaunoji karta taps raštinga. Štai jau dabar steigama visa eilė naujų mokyklų ir jau tose mokyklose dirba daugiau kaip tukstantis mokytojų, vadinas, jau lygiai dviems šimtais mokytojų skaičius padidėjo.

Atgautoje srityje viso žemės ūkio naudojamas plotas sudaro 3,924.1 kvadratinį kilometrų ir ariamos žemės — 2,443.8. Miškų plotas — 141,000 ha. Žemės ūkis buvo vedamas visai primityviai. Jokios žemės reformos čia nebūta. Ukiai ir vienkiemius nepaskirstyti. Žemė daug kur buvo valdoma rėžiais. Meloracijos darbai nusausinimo tikslu nedaryta. Keliai visai neįmanomi, net be grovių, o jei kur jų ir esama, tai visai apkeisti ir neprižiurimi.

Kooperatinis gyvenimas kaimo jokių šaknų neįleidęs. Miesto privačiai pirkliai kaip imanė, taip kaimo žmones naudojo. Ukinkams jokia agronominė pagalba nebūta teikiama. Kaimas gyveno savu uždaru ratu, kurio šviečimas mažai tiesiekė. Tai Lietuva gauna visai atsilikusį kraštą, kurio kultūrinis ir švietimu dabar tenka stropiai rupintis.

Štai vos pradėjus tą kraštą valdyti, jau Lietuvos vyriausybė kas antrame valsiuje apgyvendina po vieną agronomą ir steigiami medicinos punktai. Aplikti ištisi kaimai, kurių gyventojai niekuomet nėra turėję bei kokią medicinos pagalbą. Jau taisomi keliai ir net skubiai vedami dviejose vietose geležinkeliai. Gal dar šiemet vienas siauras geležinkelis bus įjungtas ir platus geležinkelio tinklas ir Panevėžys turės geležkelio stisistikimą su švenčionėliais ir Vilniumi.

Jau visi dvarai suregistrujami ir jų žemės nuosaimos žemės reformai, o visi miškai, tiek privatus, tiek buvusieji Lenkijos valstybės valdomi pa-imami mūsų vyriausybės priežiuron.

Ruošiami jau planai busimams nusausinimo darbams. Visi tie darbai yra reikalingi naujų lėšų, bet jų nesigailima, nes čia dėtas kapitalas savo pateisins.

Lietuva jau turi tiek pasigaminusi visiems tiems žemės ūkio kultūros kėlimui specialiu darbininku, kad gali iškart tuos visus darbus pradėti. Žodžiu, visoje toje srityje nepaisant įvėlyba rudens laiką žemės ūkyje visokie priruošiamieji darbai virte verda. Visą kas tik galima daroma, kad pavasariui išausus žemės ukis būtų tinkamai įdirbtas ir kad čia nuolatine bedarbė sumažėtų. Juk veik išimtinai iš tos srities kas vasarą iki keturiasdešimts tukstančių ukinku išvykdavo kitur darbu ieškoti. Daugiausiai vykdavo į Latvija, nes ukinkai iš savo ukų pramisti negalėjo. Štai jau ir dabar kai kurie kaimai neturi duonos! Jie neturi arklų, neturi sekų busimai pavasario sėjai! Visoje Lietuvoje gausiai renkamos aukos šias spragas užkšti. Apytikriai spėjama, kad reikišią bent dešimts milijonų litų, kad tas būtinausias spragas užkšti, kad kaimo žmones nuo bado apgynus. Lietuva visai ne juokais apniko nauji didžiuliai rūpesčiai. Bet tos srities atgavimas Lietuvos žmones tiek sukėlė didžiulio džiaugsmo ir noro tam kraštui patarnauti, kad aukos gausiai plaukia.

Be šale visų tu bėdu Lietuvai ištko didžiulė nelaimė. Ji neteko trijų savo prekybos laivų, kas gali sunkiai atsilepti ir Lietuvos eksportą. Dabar Europoje naujus prekybos laivus net yra sunku kur nors pirkti. O prekybos savi laivai dabar Lietuvai yra būtini. Betgi tenka spėlioti, kad ir iš šių bėdų Lietuva kaip nors išsisuks ir tą sunkią našta laimingai pakels.

(Bus daugiau)

ukio kultūros kėlimui specialiu darbininku, kad gali iškart tuos visus darbus pradėti. Žodžiu, visoje toje srityje nepaisant įvėlyba rudens laiką žemės ūkyje visokie priruošiamieji darbai virte verda. Visą kas tik galima daroma, kad pavasariui išausus žemės ukis būtų tinkamai įdirbtas ir kad čia nuolatine bedarbė sumažėtų. Juk veik išimtinai iš tos srities kas vasarą iki keturiasdešimts tukstančių ukinku išvykdavo kitur darbu ieškoti. Daugiausiai vykdavo į Latvija, nes ukinkai iš savo ukų pramisti negalėjo. Štai jau ir dabar kai kurie kaimai neturi duonos! Jie neturi arklų, neturi sekų busimai pavasario sėjai! Visoje Lietuvoje gausiai renkamos aukos šias spragas užkšti. Apytikriai spėjama, kad reikišią bent dešimts milijonų litų, kad tas būtinausias spragas užkšti, kad kaimo žmones nuo bado apgynus. Lietuva visai ne juokais apniko nauji didžiuliai rūpesčiai. Bet tos srities atgavimas Lietuvos žmones tiek sukėlė didžiulio džiaugsmo ir noro tam kraštui patarnauti, kad aukos gausiai plaukia.

Be šale visų tu bėdu Lietuvai ištko didžiulė nelaimė. Ji neteko trijų savo prekybos laivų, kas gali sunkiai atsilepti ir Lietuvos eksportą. Dabar Europoje naujus prekybos laivus net yra sunku kur nors pirkti. O prekybos savi laivai dabar Lietuvai yra būtini. Betgi tenka spėlioti, kad ir iš šių bėdų Lietuva kaip nors išsisuks ir tą sunkią našta laimingai pakels.

(Bus daugiau)

IVAIRENYBĖS

Vitaminai ir Senatvė

Maitinimosi instituto Odesoje direktorius prof. A. Čerka-sovas, atlikęs didelį skaičių klinikinį bandymų, priėjo išvados, kad virškinimo organai yra ne tikaj vitaminų išsiurbimo vietos, bet ir visos eilės neaktyvių maisto medžiagų pasikeitimas ir aktyvių vitaminus. Žmogui augant ši virškinamojo aparato ypatybė silpnėja, ir senstencio organizmo ypatybė lydi jau avitaminozas, atsiradęs drauge su visais kitais senatvės požymiais.

Bandymai su gyvuliais ir skaitlingi stebėjimai su žmonėmis irodė, kad senstantis dan-tų ir kaulų sumenkėjimas niekuo nesiskiria nuo vitaminų C trūkumo organizmu.

Daugelis senatvės simptomų, į kuriuos iki šiol buvo žiurima kaip į neišvengiamą fiziologinį procesą, iš tikrųjų tėra tik neracionali, sykšti vitaminams maitinimosi pasekmė.

Profesorius Čerkasovo tyrinėjimai kovoje už organizmo atjauninimą atskleidė naują, jaudinančią puslapį. Gal netoli tie laikai, kai bus galima, racionalaus maitinimosi keliu, prailginti žmogaus amžių visu šimtu metų.

Surado neregistruotų javų sandėlį

UTENA. — Policija pas javų pirklį M. surado sandėlį neregistruotų javų, kurių skaičiujė apie 100 mautų dobių seklių.

Taip pat rasta neregistruotų avižų ir pas B.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Prezidentas Rooseveltas su savo dukters vaikais.

Apie Įvairius Dalykus

Ar Galima Gyva Žmogų "Nušauti" į Mėnulį?

Jule Vernė Apsiriko

Fantastinių romanų rašytojas Jule Vernes (Ziul Vernas), kuris parašė romaną "Kelionė į mėnulį", pasirodo, smarkokai klydo. Jo herojai į mėnulį skrido milžinišku iš milžiniškos patrankos išsautu sviediniu, o pasirodo, kad taip skristi žmogui neįmanoma. Ziul Verno pramanytos patrankos vamzdis buvo 300 metrų ilgumo. Del to sviedinio greitis iššovimo metu turi būti milžiniškas. Keleivių svoris turėtų padidėti 208 tukstančius kartų. Kitais žodžiais tariant, kiekvienas keleivis turėtų jaustis taip, lyg jis svertų ne 75-80 kg, o 14-15 tonų. Tas reiškia, kad visi žmonės, buvę sviedinio viduryje, iššovimo metu turėjo būti plote priploti prie "grindų". Kad keleivių svorio padidėjimas būtų tik dešimt kartų didesnis, patrankos vamzdis turėtų būti 600 kilometrų ilgumo. Tokia sąlyga, aišku, neįvykdoma.

To dar maža. Sviedinio išsparvimo į orą metu, oras sudarytu sviediniu taip pat milžinišką pasipriešinimą. Oro pasipriešinimas sviediniui būna toks, lyg sviedinys atsimuštų į storiausią plieninę sieną, sviedinio keleiviai vėl būtų suploti, bet ši kartą į "lubas".

Visus šituos apskaičiavimus mokslininkai padarė ne tam, kad įkastų Ziul Vernui, o kad įrodyti, jog patrankos sviediniai tarplaneliniam susisiekimui netinka. Jeigu net iššovimo momento sulenkimas ir galima būtų įvairiomis lingėmis sumažinti tiek, kad sviedinio keleiviai tuo momentu išliktų gyvi, tai mėnulio sviedinys pasiekti vis tiek negalėtų. Kad sviedinys nugalėtų žemės traukimą jėgą, jis turėtų turėti pradinį greitį po 11 km. per sekundę. Tokio greičio sviediniui jokia sprogtamoji medžiaga suteikti negali. Galingiausios dabar žinomos sprogtamosios medžiagos išmeta sviedinius su 2 1/2 km per sekundę pradiniu greičiu.

Raketa Teikia Vilčių

Visi apskaičiavimai ir sampralavimai rodo, kad vienintelė įmanoma priemonė tarplaneliniam susisiekimui gali būti tik raketa. Raketa toks sviedinys, kuris turi skristi ne vieno šuolio išsautas. Silpnėmis šuolių išsauta raketa, toliau joje įtaisyto antro sproginio pavaro ma, trečio sproginio dar toliau ir taip, gal, ligi mėnulio.

Raketa, įvairus svajotojai sukūrė daug anksčiau, negu apie ją buvo pradėta moksliskai galvoti. Jau septynioliktame amžiuje Sirano de Berzerakas aprašė "plieninį žioga", kuris skraidio žvaigždžių erdvėse "suoliais", kuriuos pavaro vieną po kito įvyksta saltiesros sproginiai.

1865 metais romanų rašytojas A. Giro vertė savo herojus skraidyti raketa, kurią varė "atsispyrimo motoras."

Dabar rimti mokslininkai teorijoje ir braiziniuose gimdo įvairiausias naujas raketas, kuriomis iš žemės būtų galima nukristi bent į mėnulį.

Popieriuje Viskas Gatava

Popieriuje tarplanelinių skridimų klausimas išspręstas. Rakety smulkiausi brėžiniai jau padaryta. Truksta tik tokio kuro, kuris raketą reikalingų greičių galėtų varyti. Jei toks "kuras" atsirastų, smalsuoliams galima bus jau sėsti į tarplanelinį vagoną ir kebliai į Saulės erdves. Deja, reikalingo kuro dar nėra...

Ir Vis Dello Vienas Popierinis Projektas Yra Viršes Tikrove

Sunkesnio už orą lėktuvo brėžiniai buvo padaryti daug anksčiau, negu pirmasis aeroplanas pakilo nuo žemės. Tuomet truko lengvo motoro. Kai tik buvo išrastas benzininis variklis, popierinis projektas tapo tikrove. Dabar aviacija jau visiems paprastas dalykas. Panašiu teorinį periodą dabar pergyvena tarplanelinio susisiekimo reikalas. Reikia tikėtis, kad gal ir čia bus išrastas reikalingas "kuras", kad pagaliau ir tarplanelinis susisiekimas yris tikrove. Palausim. Jeigu mes nesulauksim, legul palaus mūsų vaikai ar vaikų vaikai. Laiko yra.

Iš Lietuvos

Nesutvarkomos kapinės

ERZVILKIS. — Iš žyvrduobės, prie kapinių, gyventojų yra vežamas žyvrus. Seniau šioje vietoje buvo kapinės, todėl kasant žyvrų iškasama žmonių kaulai, kurie išmetomi aplink žyvrduobę.

Apie 230 mokinių Vyt. D. gimnazijoje

VILNIUS. — Dabar Vilniaus Vytauto D. gimnazijoje yra apie 230 mokinių. Jų skaičius dar kyla. Šiomis dienomis laukiama atvykstant iš Suvalkų krašto apie 20 mokinių.

Garsinkitės "N-nose"

Ka Žmonės Mano

Apie gerus ir blogus Komos kunigus

Romos katalikų laikraščiai dabar neretai rašo apie tai, kad tikintiesiems privalo pagausinti maldas už savo kunigus. Nurodinėjama, kad mes tikintieji esame įjungti į mistiška Kristaus kuną, kaip gyvi sanariai. Dėl to, girdi, mes privalome rūpintis visais šios bendruomenės sanariais, o pirmiausia, žinoma, tais, kurie turi ypatingą reikšmę ir užduotį viso kuno padėčiai ir gerovei. Na, o tokiais bendruomenės ypatingai svarbiais nariais yra mūsų dvasios vadai kunigai.

Kad paakstinti tikintuosius prie maldų už kunigus, tai yra prasimanyti taip vadinami kunigų šeštadieniai.

Vienas vyskupas, kalbėdamas apie kunigų šeštadienį, pasakė: "Jei šventi kunigai yra didžiausia dangaus dovana žemei, tai tikintųjų uoli malda ir pasiaukojimas už kunigus bus gražiausia žemės dovana dangui." O popiežius Pius XI pareiškė: "Iš visų mūsų maldų ir troškimų kilniausia malda — už gerus, šventus kunigus."

Tai rimti ir autoritetingi pareiškimai, su kuriais tikintieji negali nesiskaityti. Bet šiek tiek kritiškai į dalyką pažvelgę, priešime prie išvadų, kurios aukštesiems autoritetams labai nepaliks.

Mes klausiamo: kodėl popiežius ir vyskapai reikalauja, kad mes paprastai žmonės už kunigus melstumeš dykai, o kunigai, kada meldžiasi už mus, tai reikalauja nuo mūsų riebaus atlyginimo? Ar tas derinasi su Kristaus mokslu?

Dabar apie šventus ir nešventus kunigus. Jei Romos bažnyčios autoritetai tvirtina, kad šventi kunigai, tai didžiausia dangaus dovana žemei, tai savaime darosi aiški išvada, kad blogi kunigai yra baisiausia žemei dovana iš kitos įstaigos. Ar ne?

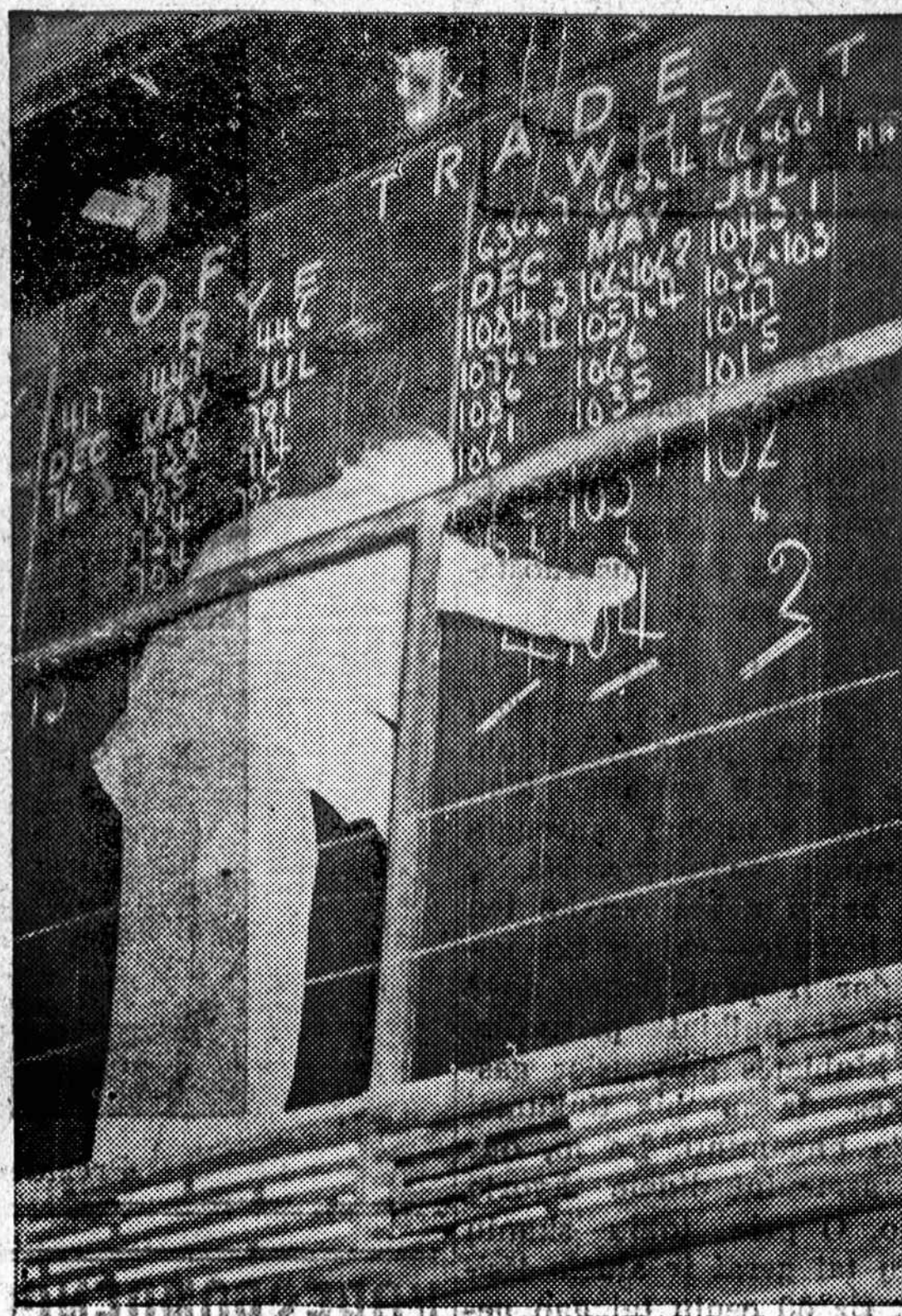
Toliau, koks yra geras ir šventas kunigas, o koks yra blogas kunigas? Mums paprastai žmonėms išrodo, kad geras ir šventas kunigas yra tas, kurs gyvena taip, kaip Kristus mokino, o blogas kunigas yra tas, kurs mindžioja Kristaus mokslą. Kristus apaštalams, reiskia ir jų įpėdinams kunigams, sakė: neturėkite nei auksa, nei sidabro, dykai gavoje, dykai ir dalykite.

Taigi, dabar ir aišku, kad tas kunigas yra geras, kuris vykdo minėtą Kristaus įsakymą, o tas blogas, kurs to įsakymo nesilaiko.

Toliau mes paprastai žmonės dalykus suprantame taip, kad blogus kunigus reikėtų tuoj iš vietos išversti. Sakysime, jei koks kunigas sulaužytų celibatą ir apsivestų, tai vyskupas jo nė valandėlės netoleruotų ir tuoj išverstų iš vietos. Na, o celibatas nėra Kristaus įsakymas, tik bažnyčios įstatymas. O ko reikia griežčiau laikytis — Kristaus ar bažnyčios? Žinoma, kad Kristaus. Todėl visus kunigus, kurie nesilaiko minėto Kristaus įsakymo, tai yra ima nuo žmonių pinigų už sakramentus, reikėtų tuoj išversti iš vietų. O ar jie yra verčiami už tai laukan? Ne. Tad kokia iš to darosi išvada?

Mums paprastai žmonėms išrodo, kad už gerus šventus kunigus, gyvenančius kaip Kristus mokė, mes ne melstis privalome, o tik Dievui dėkoti už juos. Gi su blogais kunigais, negyvenančiais pagal Kristaus mokslą, bažnyčios autoritetai turėtų pasielgti, kaip su tikrais heretikais.

Susipratęs parapijonas

Chicago grūdų biržoje gruodžio 20 d.

SIS TAS APIE LINKSMYBE

Iš įdomių barbarų laikų mums (ypač vyrams) dar pasiliko toks, va, padų ir gerklės niežėjimas, kuris kankinte kankina žmogų bent kartą savaitėje (o kai kada ir kartą per dieną): kažkoks gerasis genijus žadintė žadina slypintį instinktą nueiti į klubą, smuoklę ar pas draugus pasižmonėti ir gerkle palaidyti. Sako, tai ir poilsis ir sveikatai tinka.

Tas žmonėjimosi instinktas vaidino labai didelį vaidmenį žilaisiais laikais, ir jis padėjo rušiai "genus homo", sudaryti draugę ir užkariauti pasaulį. Ir tada tas žmonėjimasis (bent jo substancijalioji dalis) nebuvo tiksliai smagumui reikalingas. Žmogus medžiojo draugę, o visa draugė, sumedžiojusi ką nors, kimše kimšo atsargai, išreikšdama savo pasitenkinimą visokiais primityviais garsais, kuriuos mes dabar su kultūrinę vienu juoko vardu apibūdiname.

Juokas yra itin žmoniškas ir civilizuotas fiziologinis reiškinys. Joks kitas gyvulys juo pasigirti negali. Klaidinga būtų manyti, kad svečiuojant linksmybė ateina tik dėl alkoholio pagalbos. Nurytas valgis juk kelia pasitenkinimo jausmą ir žadina žmogui dvasinį pakilimą. Kiekvienas gali pastebėti, kad dėl kurių nors pašalinių priežasčių negalint pakilti dvasinei nuotaikai, jokie fiziniai faktoriai jos pataisyti negali.

Blogiausia nevirškinimo rūšis yra ta, kurios priežastis — baimė, rūpesčiai ar graužimas. Bet kaip yra apetity, kurie auga bevalgant, lygiai taip pat yra ir linksmybių, kurios didėja besilinksminant. Imame juoktis dėl to, kad esame laimingi, ir pagaliau pasijuntame laimingi dėl to, kad juokiamės. "Il riso fa buon sangue" — sako italų patarlė. O jei juo-

kas gerina kraują, tai geras kraujas gerina apetitą ir virškinimą. Fiziologiškai tai vyksta dėl liaukų sužadinimo, kurios ima sunkti daugiau savo nuostabių skysčių, o pastarieji leidžia žmogui išlaikyti didesnę gyvybinį spaudimą per ilgesnį laiką.

Labiausiai šitaip sužadamos buna virškinimo liaukos. Iš tiesų juokas joms yra itin šmaikštus botagas. Jis padeda žmogui ne tiksliai suvirškinti daugiau maisto, negu jis paprastai jo valgo, bet ir padeda dar sudoroti tokią jo rušį, kuri šio-kiadienėse aplinkybėse su jo skilvių nesuderintų. Tad juokas yra ne tiksliai geras apetizai-

torjus, bet ir puiki virškinimo priemonė. Nebeatsimenu kurios tautos priežodis sako "juokis ir riebek", bet jame slypi gili fiziologinė tiesa.

Bet juokdamasis ir linksmindamasis žmogus suvalgo daugiau nei jam reikia ir juokdamasis, deja, gerai virškina ir to pertekliaus botago nepajunta. Tas perteklius jam susikrauna po oda kaip taukai, ir toks žmogus atrodo "patogiai" gyvenęs. Čia ir yra visas paaiškinimas, kodėl tie "patogus" žmonės visada yra gerai nusileikę. Tik jų nuotaika parėina ne nuo jų taukų, bet, deja, atvirksčiai.

Ir, deja, visos draudimo įstaigos jums pasakys, kad neįdomas taukus žmogus neišaugina senų kaulų. Juokas dar padeda virškinti ir mechanikai: juokiantis diafragma greitai spaudoma, ir skilviui tenka gana malonus ir naudingas masažas, bet tuo masažu vis dėlto nepatarlama naudotis kiekvienos dienos valgiui virškinti. Tokias priemones reikėtų pasisaugoti kalbėdams ir Velykoms ar dar žmonišos vardadieniui, nes kitaip jos neteks savo įtakos, ir liksiam penimėliui teks samdytis juokdary, kad ji nuo nevirškinimo apsaugotų — kaip senovės karaliams. Maloni, ramii, pasitenkinimo atmosfera kaip taisyklė turi būti kiekvieno stalo šeiminiškė.

Tad kol žmogus neapverčia tvarkos aukštyn kojomis, kol jis minta ramiai, o linksmybė kviečiasi į pagalbą retų potykių metu, tol jis gali jaustis tikras, kad gyvena ne be mokslo žmonių aprobatos. Ir viduriams ne visada sveikas vėžio žingsnis. Permaina, net ir su ekstra darbu, yra visjems sveika. Bet tik-ai viena salyga: rečiau vartyt kalendorių įskant šį tą žadančių vardu. ["L. A."]

IŠ LIETUVOS

Ikurtas šaulių burys

Prieš kurį laiką apskr. virškininkas K. Kalandra šventinėliuose įkurė šaulių burį ir jam perdavė vėnos didelės, bet likvduotos lenkų organizacijos patalpas ir kt. lurtą.

Skundžiasi autobusų savininkai

Kauno — Marijampolės — Alytaus — Lazdijų ruože yra 21 autobusas, bet kasdien dirba tik 8 autobusai. Autobusų savininkai skundžiasi, kad jau sudarę sunkumų ir vekselius už autobusų išsipirkinėti, kadangi jų 8 autobusų pajamom turi dalintis 21 kontregentas.

MASTER WINDOW SHADE CO.
S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
Langam Uzdangalus Padarom ant Užsakymo
FIRANKOM LAZDAS. MES NUMERUOJAM IR UZKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

Turtas virs - - - \$4,000,000.00
Afsargos fondas - - - \$275,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padedus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE

NAMU STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE
Insurance and Loans
John Pakel
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

INSURANCE (APDRAUDA)

- FILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA BAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kuriųje randasi taavernai nuo Public Liability.

NAUJIENU
Raštinėje per A. BYPKVICIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius

DABAR SIUNČIA PINIGUS LIETUVON (įskaitant Vilniaus kraštą) TIK TELEGRAMOMIS.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

Ofisas atdaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro
Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

KLAUSYKIME ŠALTIMIERO RYTMETINIŲ LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ

10:00 VAL. RYTO 1480 KC. 12 STOTIES

W.H.I.P.

HOW TO CLEANSE AND SOOTHE
TIRED STRAINED EYES

Don't suffer from burning, smarting eyes. Murine brings you quick, amazing relief. Murine's six extra ingredients completely wash away eye irritation—make your eyes feel clean, fresh, alive! Use Murine twice daily.

MURINE FOR YOUR EYES
AT ALL DRUG STORES

NAUJIENU SKAITYTOJU KONCERTAS

SEKMADIENI
Sausio-January 14 d. 1940

Rubsiuvių Svetainėje
333 SOUTH ASHLAND AVENUE

Visi "Naujienu" skaitytojai, kurie prie durų parodys kvitą už apmokėtą prenumeratą, bus ileidžiami yeltui.

Šiame Koncerte bus išdalinta dovanos kontestantams ir skaitytojams. Bus labai gražus programos, kuri išpildys Chicago's Liet. Vyru Choras, po vadovyse K. STEPONAVICIAUS.

Sokiams grieš **GEORGE STEPONAVICIAUS** orchestras

Svečiams Įzanga 40c Asmeniui.

:-: Kanados Lietuviu Žinios :-:

Toronto, Ont.

"Naujienu" Kontesto Darba Baigiant

Su pabaiga 1939 metų užsi-
baigs ir "Naujienu" kontesto
darbas. Tiesa, dar liko kelios
kontesto darbo dienos, kurios
reikės išnaudoti visoje pilnu-
moje, nes man uždėta kvota
dar nesu išpildęs, o noras iš-
pildyti savo kvotą yra didelis,
dėl dviejų priežasčių. Butent,
kad gauti trečio laipsnio pre-
miją, ir nemažiau svarbi prie-
žastis tai, kad "Naujienos"
kaipo geriausias lietuvių kal-
boje dienraštis ir tiesos skel-
bėjas pasiektų kiek galint
daugiau mūsų tautiečius. Tie-
sa, aš nesitikėjau tokių gerų
rezultatų pradėdamas šio kon-
testo darbą, kokių aš atsie-
kiau, nežiurint, kad darbo są-
lygos buvo labai nepavydėti-
nos, nes Kanados lietuvių ko-
muniacijų melų lapas vardu
"Liaudies Balsas" dėjo visus
afertiškus gabumus kad tik
sulaukius lietuvių nuo "Nau-
jienu" skaitymo, nes kas pra-
deda skaityti "Naujienas", tas
pamato, kad sufašistėje komu-
nistai per savo "L. B." vien-
melus skleidžia. Reikia tikėtis,
kad Kanados lietuvių laikui
bėgant supras tą komuniacijų
padarytą žalą lietuvių organi-
zacijoms, ir šalinis jų.

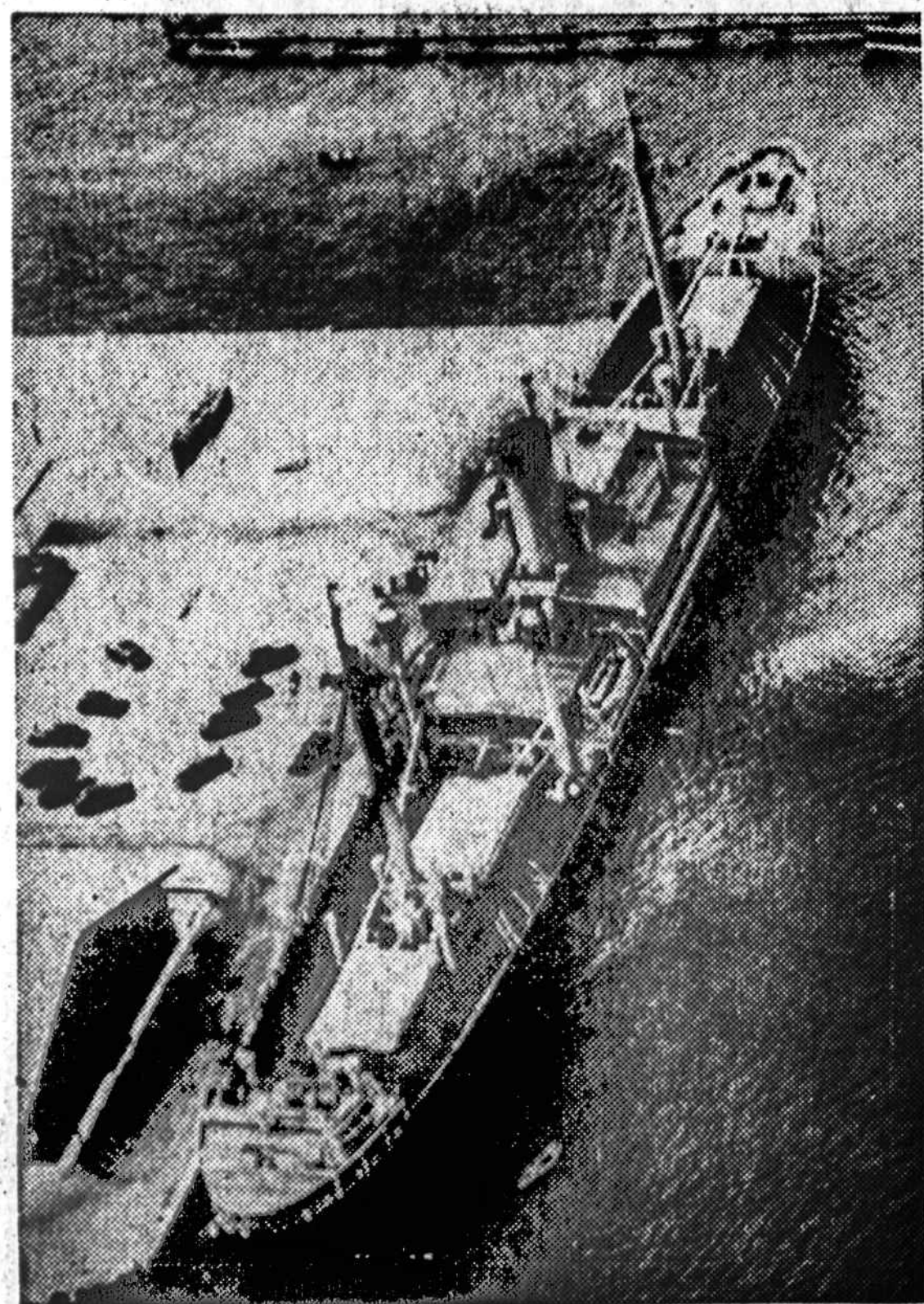
Stalino įsakymas savo armi-
jai užgrobti nepriklausomą
Suomiją, kuri nieku nėra pra-
sižengusi prieš bet kokias
tarptautines sutartis, kaip So-
vietų Rusijos, taip ir kitų valsty-
bių, galutinai numaskavo
Stalino imperialistinę politiką,
bet Kanados komunistai tokia

LIETUVOS NEPRI- KLAUSOMYBĖS

20 Metų Sukakties
Minėjimo Ženklelius
GALI GAUTI
NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI

Pelnas eina
LIETUVOS AERO KLUBO
NAUDAI.

Garsinkitės "N-nose"

FORT LAUDERDALE, FLA. — Vokiečių laivas Arauca, kuris čia pasislėpė nuo anglų kreiserio.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Širdingai Linkime Visiems Iđėjos
Draugams ir Priešams ir
Visiems Musų Biznio Rėmėjams

Charles Banush

(Kazio Beniušo)

Pirma Lietuvių Naujų ir Vartotų Rubų ir
Kitokių Daiktų Krautuvė
332 NOTRE DAME AVENUE.
Winnipeg, Man., Canada

Stalino imperialistinę politiką
užgyrė, taigi jai kas ankščiau
dar tikėjo komunistų melams,
tai šiandien jau aiškiai gali
suprasti, kad Stalino ir Hitle-
rio tikslai yra vienodi. Kas to
dar nesupranta, tas tik pripa-
rodo savo nesugebėjimą poli-
tinių protauti.

Proletariato dirvonai yra
pilni visokių piktžolių, ir kol
tos piktžolės nebus išnaikintos,
ol gero derliaus mes negali-
me tikėtis, bet tas piktžoles
niekas be mūsų pačių neišnai-
kins, tad j darba visi iki pas-
lutinio, kurio jau sūspėjome
suprasti savo, tai yra darbo
klasės reikalą, apsisvalyti nuo
visokių išnaudotojų, nežiurint,
'kokiomis spalvomis ir vardais
jie save nesidangstyti. Tiesa,
darbas yra sunkus ir reika-
lauja daug pasiryžimo ir iš-
'vermės, bet nėra beviltis. Kil-
nasis proletariato kovos dar-
bas išliuosuoti iš kapitalistų
ir imperialistų vergijos jau se-
nėkai pradėtas, bet neperdau-
giausiai yra atsiekti, bet di-
dieji kliučių ledynai jau yra
išlaužta. Musų darbininkų
kadros kas kart didėja, tik
sturemkiame petys j petį, ir dar-
bas eis šuoliais. Tiesa, kaip
kas sako "Norėčiau kaip nors
padėti dirbti, bet neturiu pri-
tyrimo politikoje," taigi noriu
nors paviršutiniai atsakyti.
Kovoti su kapitalistiniu impe-
rializmu yra sunku ir reikia

patyrimo, bet mes turime ne-
mažai patyrusių žmonių, kurie
gali atlikti sudėtingesnes darbo
funkcijas, o mes turinti ma-
žiau patyrimo imkimės leng-
vai suprantamo spaudos plati-
nimo darbo, kuris yra būtinas.
Taigi patariu visiems darbo
klasės draugams nuo šio laiko
stoti j spaudos platinimo dar-
bą. Tik reikia atminti, kad lie-
tuviams Kanadoje yra remtini
sekami leidiniai. Iš J. V.
"Naujienos", "Keleivis", "Nau-
joji Gadyne", "Tėvynė" SLA.
organas. Iš Lietuvos: "Mintis",
S. D. org. "Laisvoji Mintis",
"Lietuvos Žinios", "Lietuvos
Ukininkas" ir žurnalas "Kul-
tura". Čia aukščiau suminėti
leidiniai yra visi remtini ir
prieinami, taigi tik imkimės
darbo, o rezultatai bus užtik-
rintai geri. Tiesa, mes kana-
diečiai turime ir vieną anglų
kalba turimą leidinį, tai yra
"The New Commonwealth",
C. C. F. organas. Taigi, kaip
matome, tai pasiteisinimui
buk neturiu prityrimo nėra
vietos, nes turint tokį didelį
spaudos leidinių pasirinkimą
galima visur ir visuomet rasti
žmonių, kad vieną iš visų lei-
dinį galima žmogui parduoti,
tik reikia pasiryžimo. Aš pra-
dėdamas platinti "Naujienas"
Kanadoje visai nesitikėjau,
kad per tokį trumpą laiką ga-
lėsiu džiaugtis su tokiais ge-
rais rezultatais, kokius aš
šiandien jau turiu, bet tai nėra
viskas. Drg. J. Novogrodskas
Winnipege padarė per vi-
sai trumpą laiką didelį pro-
gresą. Dabar drg. J. N. gyvena
Toronto, taipgi Winnipege rei-
kia tikėtis, kad drg. Beniušis,
kuris dažnai rašinėja j K. L.
ž. sk. iš Winnipeg'o liet. gyve-
nimo žinutes, sutiks pavaduoti
drg. J. Novogrodską tęsime
"Naujienu" platinimo darbe.
Butų malonu matyti ir iš kitų
kolonijų kaip Montreale, Sas-
katron, Sask., Edmonton Alta.
ir Calgari, Alta. Nesvarbu,
kad kontestas jau užsibaigė,
nes platinti galima bile laiku,
taigi pamėginkite ir įsitikinsi-
te, kad nėra taip sunkus tas
darbas, kaip kad atrodo.

Baigdamas šį rašinį noriu
pareikšti širdingą ačiū visiems
bendrai mano klientams, kur-
rie per mane atsinaujino arba
naujai užsiprenumeravo
"Naujienas". Tuo patim noriu
palinkėti geriausio pasisekimo
ateinančiais 1940 m. visiems
"Naujienu" štabo nariams ir
"N." skaitytojams. Tebunie
1940 m. pažangos metai. Žen-
kime su pasiryžimu j šviesė-
nę ateitį. Teprasmenga dikta-
toriai ir jų pakalikai. Tegy-
vuoja laisvė ir žmoniškumas.
Kontestantas A. Frenzelis.

Montreal, Kanada

Koncertas ir Puikii Vytauto Klubičių Vakariene.

Gruodžio 17 d. įvyko D. L. K. Vytauto, Neprigulmingo Klubu moterų skylių su ruosta-
sai balius—vakariene.

Šis bankietas visais atžvil-
giais gan buvo pasėkmingas;
svečių buvo pilna Vytauto
Klubu apatinė svetainė. Mat,
klubietės visuomet surengia
gan puikią vakariene. Na, j
šiam baliui nežinau ko ten
butų betruke,—valgių iki va-
liai, dar ir paukštiešos davė
valgyti ir puikiai prirūošta.
Mat, klubietės patyrusios gas-
padinės ir sugebė linkamai
maistą pagaminti. Be to, dar
davė asmeniui didelę kvortą
alučio. O prie tokių skanių
valgių tai gerai ir alučio išsi-
gerti. Už 50 centų tai gan ge-
rai.

Nuotaika buvo gan graži.
Svečiai prie vaišių draugiškai
dalinosi gyvenimo išpuđžiais,
o kai kurie traukė linksmas
daineles. Po vakarienės kas
norėjo, linksmai buvo galima
pasišokti viršutinėje gražio-
je klubu salėje. Be to, tą patį
vakarą Vytauto Klube dar bu-
vo surengtas vaidinimas ketu-
rių veiksnių komedijos. Vaidi-
nimas irgi puikus, artistai su-
vė roles atliko gan gerai. Šis
vaidinimas buvo nemokamas
prieš vakariene. Publikos bu-
vo arti pilna viršutinė salė.
Mat, klubičiai stengiasi nuo-
širdžiai dėl Montreale lietuvių
patarnauti, nes klubo dabar
yra veikli ir energinga valdy-
ba, o antra, kuomet klubas
stovi nuošaliai politikos kaip
nepriugulmingas.

Vytauto Klubu Šerinku Susirinkimas.

Gruodžio 17 d. įvyko šeri-
ninku susirinkimas. Spren-
džiant einamuosius klubo rei-
kalus paaiškėjo, kad klubo
buvusių skolų jau nemažai at-
mokėta ir likusios skolos ren-
giamasi žymiai mažinti, nes
dabar klubui eina geros pase-
kmės. Tai reiškia, Vytauto
klubas gerai gyvuoja. Be to,
einant klubo reikalais prieita
prie laiškių skaitymo; buvo
skaitytas laiškas iš Liaudies
Balso. Prašė aukų paramai.
Kadangi V. K. yra socialisti-
niai nusistatę ir demokratiš-
kų principų laikosi, o Liaudies
Balsas remia komunizmo kru-
viną diktaturą, tai laiškas pa-
siustas j gurbą. —Dalyvis.

NAUJIENU-ACME Telephoto
OAK PARK, ILL. — Mary
Jo Miller, kurios rezidencija
bandė išbombarduoti W. R.
Wyatt iš Dallas, Tex.

Skelbimai Naujienose
duoda naudą dėlto,
kad pačios Naujienos
yra naudingos.

Prezidento Roosevelto žmona padeda išdalinti Kalėdų dovanas.

KORESPONDENCIJA

Binghamton, N. Y.

S.L.A. 50 kuopos valdybos rinkimai ir SLA Pildomosios Tarybos nominacijos.

Per daugelį metų kuopoje
ėjo smarki kova už kuopos val-
dybos vietas. Bet šiais metais
buvo visai kitaip, jokio užsiva-
rinėjimo nebuvo ir štai visi tie
kuopos valdybos nariai, prieš
kuriuos pažangieji kitais me-
tais statydavo savo slėpresnius
kandidatus, kad paveržti iš jų
vietas, šiemet visai nekandida-
tavo, o kaip tik šiemet pažan-
gieji nenorėjo turėti tų varžy-
tinių ir turėjo supratimą, kad
reikia remti visą senąją kuo-
pos valdybą neatsižvelgiant ar
jie būtų pozicijoje ar opozici-
joje, nes visi buvo nuosirdūs
kuopos darbuotojai. P-as A. Al-
monas fin. sek., p. F. Vaitekū-
nas vice-pirm., ir p-lė O. Kaz-
lauskaitė jau daug metų dar-
buojasi kuopoje užimdami
įvairias vietas kuopos valdybo-
je ir įvairiose komisijose ir šie-
met butų pilnai paremti iš pa-
žangiųjų pusės, bet kaip tyčia
jie jau nebekandidatavo ir su-
sirinkimas turėjo išrinkti nau-
jus jų vieton.

Ir štai kuopos susirinkime,
kuris įvyko gruodžio 5d. Lietu-
vių svetainėje išrinko valdybą
iš sekantių narių: pirmininkas
Juozas Morkunas, vice-pirmi-
ninkas Petras Raubas, sekreto-
rius P. B. Balčikonis, finansų
raštininkas J. M. Bučinskas, iš-
dininkas Antanas Pakševičius,
išdo globėjai J. A. Kaminskas
ir Ona Noreikienė.

I SLA Pildomąją Tarybą no-
minuoti sekami kandidatai:

- Prezidento vietai
F. J. Bagočius 37
Laukaitis 14
Miliauskas 3
Vice- prezidentui
P. K. Mažukna 40
V. A. Kerševičius 14
Sekretoriaus vietai
Dr. D. Pilka 37
Dr. M. Vinikas 17
K. Gugis 1
V. Zallackas 1
K. Michelsonas 1
Išdininko vietai
K. P. Gugis 35
J. Bačiunas 13
J. Zebrauskas 3
Mikužiutė 1
Išdo globėjų vietai
E. Mikužiutė 35
P. Dargis 34
Mockus 16
Brazauskas 14
Dr. Stanislaw 1
P. Virbickas 1
V. Šmulskštys 2
K. Michelsonas 1
Dr. kvotėjo vietai
Dr. J. Stanislovaitis 35
Dr. St. Biežis 13
Dr. Graičunas 4
Jūsų Reporteris.

Iš Lietuvos

Nepaprastos malkų kainos

I turgus paskutiniu laiku vė-
atvežama daugiau malkų, ir
kainos kiek krito. Prieš kokią
savaitę už vidutinį vežimą, maž-
daug vieną metrą beržinių mal-
kų buvo mokama iki 20 Lt. Da-
bar gi, padidėjus malkų pasiū-
lai jau mokama tik iki 15 Lt.

Moterys aria

Klaipėdos krašto laukuose
pastebima, kad moterys dirba
vyriškus lauko darbus, aria, a-
kėja ir net grovius kasa. Mote-
rys sako, kad vyrai pašaukti j
karuomenę, o buvę Lietuvos
darbininkai išbėga.

VILNIUS PAVEIKSLUOSE—

Binkio ir Tarulio 188 pus-
lapių didelio formato
VILNIAUS ALBUMAS
Kainavo \$4.00, dabar su
persiuntimu
TIKTAI
\$3.00
NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Pirkite tose krautuvėse, ku-
rijos garsinasi "NAUJIENOSE"

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio
įvykius, tai skaitykite "Naujienas."
"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių
dienraštis Amerikoje.
Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienu
prenumerata metams Amerikoje (išimant Chi-
cago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00.
Money, Orderj ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Susipažinimui kopiją pasiųsime veltui.

NAUJIENU JUBILIEJINIO KONTESTO DOVANOS

Slame Konteste bus Dalinamos Dovanos Kontesto Dalyviams:

**BUICK AUTOMOBILIS 4 DURŲ SEDAN IS—
MILDA AUTO SALES
806 WEST 31st STREET**

**2 ŠMOTŲ PARLOR SETAS IS—
PEOPLES FURNITURE CO.,
4183 ARCHER AVENUE**

**BEDROOM SETAS, 3 ŠM. BOUT LAMP IR DRESERIO
UZTIESALAS, IS—
NEW CITY FURNITURE CO.,
1654-W. 47th STREET**

**DINING ROOM SETAS, IS—
ROOSEVELT FURNITURE CO.,
2310 WEST ROOSEVELT ROAD**

**VICTOR RADIO 1939 METŲ MODELIO, IS—
JOS. F. BUDRIKO,
3417 SOUTH HALSTED STREET**

**KITCHINETTE SETAS, IS—
V. BAGDONAS,
3408 SOUTH HALSTED STREET**

**CEDAR CHEST IS—
BARKS FURNITURE CO.,
1748 WEST 47th STREET**

Ir dar apie 20 mažesnių dovanų, kuriose bus išdalintos Kontesto
koncerte, kuris įvyks kontesto pabaigoje.

Diena Iš Dienos

Išsiemė Leidimus Vedyboms (Chicago)

Waldamer Hoenisch, 23, su Sophia Schlager, 24
Otto Mitkus, 26, su Elsie Martin, 19.
John Bless, 40, su Lillian Mashinis, 24

Reikalauja Perskirų

Ruth Givens nuo William Givens

A. + A.

DOMININKAS RYMŠA

Persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 24 d. 9:50 val. ryto, 1939 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Kražių parap.

Amerikoj išgyveno 40 m. Pailko dideliame nuludime moteri Stanislava, po tėvais Danbrauskaite, marčia Marijona, svogerį Stanislova, Danbrauską ir juos šeimą, brolio vaikai Stanislava ir pusseserė Ona Daujotienė (Westville, Ill.), ir daug kitų gimičių.

Kunas pašarvotas 6058 So. Fairfield Avenue. Laidotuvės įvyks gruodžio 28 d. 8:30 val. ryto iš namų į Gimimo Pan. šv. parap. bažnyčia, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į St. Mary's kapines.

Visi a. a. Domininko Rymšos gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuludė liekame.

Moteris, Marti, svogeris ir kitos Giminės.

Laid. Dir. S. P. Mžeika, Tel. YARDS 1138.

JOHN ZADEIKIS

Persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 26 d. 10:00 val. ryto — 1939 m., sulaukęs 55 metų amž., gimęs Triškių mieste, Lietuvoje.

Amerikoj išgyveno 30 metų. Pailko dideliame nuludime moteri Petronele, 2 dukteris: Josephine Ryan, žentą Walter ir Mary Minx, žentą Emil, 3 sūnus: Charles, marčia Ann, Anthony, marčia Margaret, ir William, 4 anukus.

Kunas pašarvotas P. J. Rido koplyčioje, 3354 So. Halsted St. Laidotuvės įvyks gruodžio 29 d. (penktadienį), 1:30 valandą popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvų Tautiškas kapines.

Visi a. a. John Zadeikio gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuludė liekame.

Moteris, Dukterys, Sūnai ir kitos Giminės.

Laid. Dir. P. J. Ridikas, Tel. YARDS 1419.

Gėles Mylantiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papanėms

URBA GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Slūdiniam Gėles Telegramui ir Visas Pasaulio Dailis

LOVEIKIS KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA LENGVAIŠ ISMOKEJIMAIŠ

BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.
—THE HOME OF FINE FURNITURE— SINCE 1904
1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

Amžiumi Ne Jauni, Bet Energijos Jiems Netruksta

Chicago Lietuvos Vyrų Choro darbuotė

Vyrai tai vyrai, kaip tas pasakius sako, auksas ir pelnuose žiņa. Taip ir vyrų choras, su savę mažai reklamuoja, bet iš patylių dirba, lavinasi, dainuoja ir jau daugelį metų choro ir aplinkkės miestelių lietuvių gerai žinomas tas Chicago Lietuvos Vyrų Choras.

Tai sena pažangių lietuvių dailės organizacija. Vyrai susipietę prie Vyrų Choro yra atkeliavę iš Lietuvos į šią šalį prieš 25 ar 30 metų. Amžiumi jau nejauni, bet energijos, draugiškumo ir vienybės pilni. Vyrų chorą mokinia plačiai žinomas ne tik Amerikoje, bet ir užsieniuose gabus muzikas ir chorvedis, p. K. Steponavičius.

Sutiks Naujus Metus
Chicago Lietuvos Vyrų Choras ir Chicago Lietuvos Choras „Pirmyn“ rengia Naujų Metų sutiktuves gruodžio 31 d., 1939 m., Neffo svetainėje, 2435 S. Leavitt St. Galima užtikrinti, kad tai bus linksmas ir įdomus renginys, nes seni ir jauni rengia ir visi busim lygūs, o Naujus Metus sulaukti visi nori linksmi ir smagiai.

Vietos bus daug, nes nusausindė visą p. Neffo namą, svetainę, stalavą ir salioną. Kas norės — šoks, o kas šokti nenorės, tai gėš „lošti“ pinakli, bridžių ar kitokias žaismes žaisti. Darbo bus visiems, kas tik atsilankys.

Dalyvaus programuose
Sausio 14 d., 1940 m. Vyrų Choras pildys programą „Naujių“ skaitytojų parengime, kuris įvyks Amalgameiti svetainėje, 333 S. Ashland Blvd.
Sausio 28 d. dalyvaus Cicero Liuosybės Namų Bendrovės metiniame koncerte.
O ateinančių sekmadienį, gruodžio 31 d. kaip 11 val. prieš pietus dainuos pirmutiniam šiais metais Naujių radijo programe iš stoties WGES.

Vyrai, mylinti dainą, esate kviečiami prisidėti prie vyrų choro. Pamokos įvyksta kiekvieną sekmadienį nuo 9:30 iki 12 val. iš ryto.
Choro koresp. A. V. Iis.

LONGINAS KAZLAUSKAS
Persikyrė su šiuo pasauliu Gruodžio 26 d. 8:45 val. ryto, 1939 m., sulaukęs 18 metų amž., gimęs spalio 10, 1921 m., Chicago, Ill.

Pailko dideliame nuludime tėva Juozapa, seseri Geraldinė, 2 brolius Leoną Kazlauską ir Joną Laučuną, senukus — Adomą ir Veroniką Mankevičius, dėdę Longiną Mankevičių, krikšto tėvus: Juozapą Janušką ir Elena Lazauskienę ir kitas gimines.

Kunas pašarvotas 3232 So. Emerald Ave. Laidotuvės įvyks penktadienį, gruodžio 29 d., 8:00 val. ryto iš namų į sv. Jurgio parap. bažnyčia, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į sv. Kazimiero kapines.

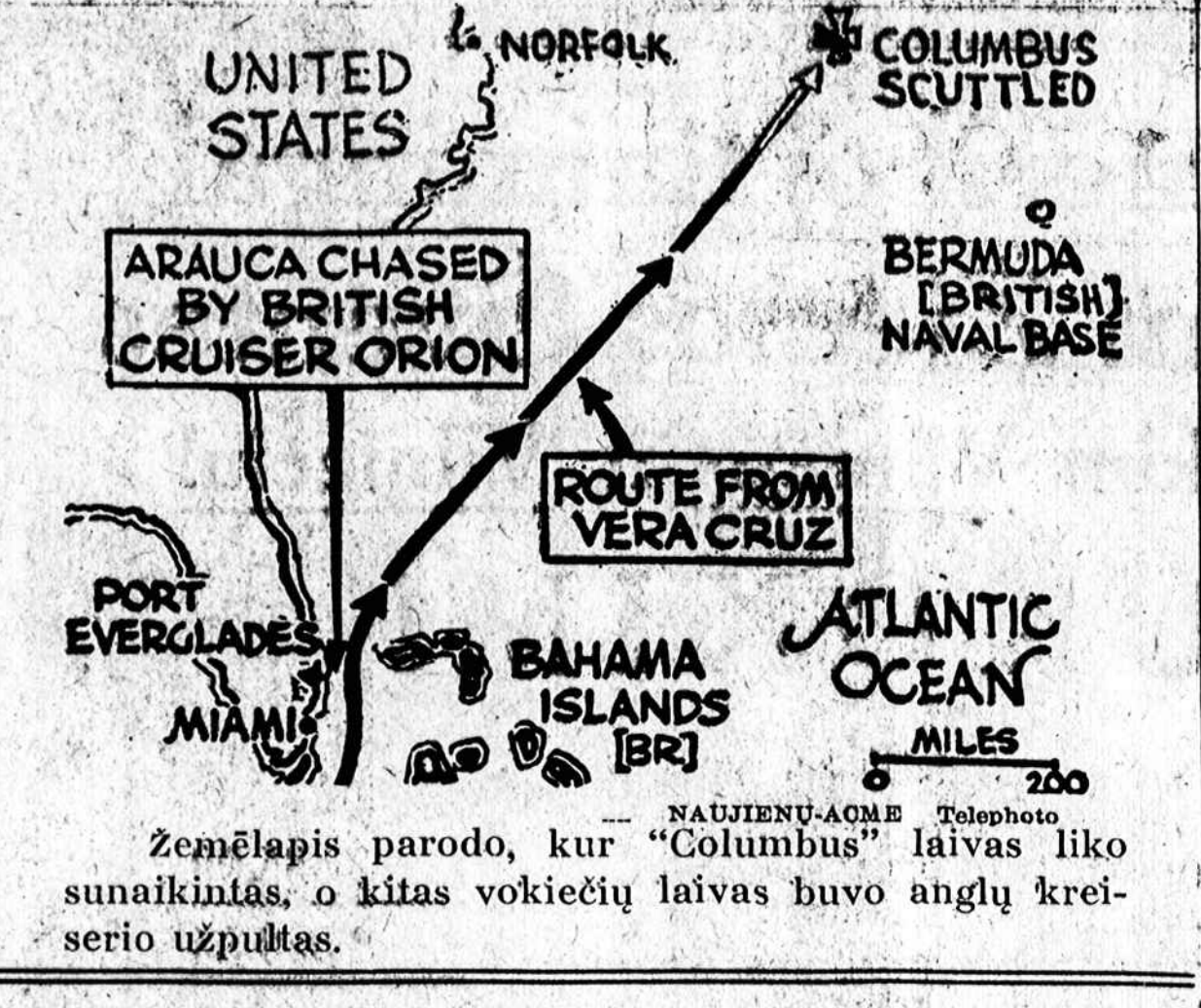
Visi a. a. Longino Kazlauskos gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuludė liekame.

Tėvas, Sesuo, Broliai ir kitos Giminės.

Laid. Dir. Antanas M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA LENGVAIŠ ISMOKEJIMAIŠ

BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.
—THE HOME OF FINE FURNITURE— SINCE 1904
1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Rengia Naujų Metų Pare
Antanas ir Mary Neckrosh, 311 East Kensington Ave., Four Clover Inn savininkai, rengia Naujų Metų sulauktuvių parę. sekmi., gruodžio 31 d. Žada visus pavaišinti žasienu, visticina ir gardžiais gėrimais. Muzikiniai šokiai ir pilnas užsiganėdinimas prizadamas visiems. Mrs. ir Mrs. Neckrosh yra seni naujieniečiai ir dabar „N-nas“ atsinaujino.

Sekmadienį, gruodžio 31-mą d. ir Walters su Marcella Kavaliauska, 4358 So. Maplewood Ave., tavernos savininkai rengia šaunią Naujų Metų sulauktuvių parę. Žada visus pavaišinti paukštiena ir gėrimais. Drg. W. ir M. Kavaliauska yra uolūs darbininkų kliašos rėkaly rėmėjai. Busime visi.

Mano „Naujių“ Vajaus 100% dalis dabiniškai, Mike ir Dorothy Biago, 4358 So. California Ave., rengia Naujų Metų sulauktuves ned., gruodžio 31-mą d. Jie pares rengia labai retai, bet kada surengia, tai visus užganėdina. Be abejo, kad jie ir dabar parodys visiems atsilankusiems savo nepaprastą vaišingumą.
—Steponas

Su Naujais metais

Sirdingai sveikinu visus savo rėmėjus, kurie vienu ar kitu budu mane rėmėte „Naujių“ Kontesto Vajuje.

Aš jums visus ypatyčiai pasitikiu „N-nų“ skaitytojų bankete, sausio 14-tą d., Rubsiuvių svetainėje, 333 So. Ashland Ave.
—Steponas Narkis

AGOTA BUDGINIENE, po tėvais Stasiūtutė.
Persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 28 d. 3:30 val. ryto 1939 m., sulaukęs pusės amž., gimus Donvieto kaime, Užventio parap., šiauliu apskr.

Pailko dideliame nuludime vyrą Aleksandrą, 2 sūnus: Joną ir Leo, dukteri Stefaniją, pusseserę Zofiją Armonienę, 2 pusbrolius: Liudviką ir Povilą Jaspelkuis ir gimines, Lietuvoje—2 seseris, Oną Simklienę ir Stanislava Gedrimienę ir gimines.

Priklausė prie Chicago Lietuvos Draugijos.

Kunas pašarvotas Petkus koplyčioje, 1410 So. 49th St., Cicero, Ill. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 30 d. 8:00 val. ryto iš kopli, į sv. Antano parap. bažnyčia, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Agotos Budginienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuludė liekame.

Vyras, Sūnai, Dukterė, Pusseserė, Pusbroliai ir Giminės.

Laid. Dir. Anthony B. Petkus, Tel. Cicero 2109.

Mūsų Lietuviams Vaišingumo Niekad Netruko

Niekas svečio nekviētė, bet gerai pavaišino
BRIGHTON PARK. — Pereičto sekmadienio rytą, baigiantis dvylikim valandai, kai jau Gerutienė baigė gaminti pietus, kažkas pasibeldė prie užpakalinių durų. Gerutienė atidarė. Nagi stovi pusamžis vyras — švarus, gražiai pasirėdęs. Gerutienė pamatė, kad tai koks nors perdėtinis iš dirbtuvės, kur jos vyras dirba (jos vyras dirba geležčio kompanijoje). Jos vyras kartas nuo karto užsipašo savo perdėtinis pietums. Tai tar but ir čia ne kas kitas, kaip tik vyro perdėtinis.

—Are you coming for dinner? — užklausė nepažįstamojo Gerutienė.
—Yes, — nepažįstamasis atsakė.

Gerutis tuo kartu sklepe triušėsi. Išleiskus svečią, Gerutienė pašmė nuo jo apsiaustą ir skrybėlę, pasodinę i krėslą ir nučio baigti pietus gaminti.

„Kas kvietė?“
Atėina ir Gerutis iš sklepe. Nepažįstamasis persistalo Gerutiui, bet tas jo nesuprato ir manė, kad tai iš sunaus darbinietės koks nors perdėtinis. Jam buvo neišaišku, kodėl sumas jiems nepranešė, kad jis turi pakviētis savo bosą pietums, bet nepažįstamajam pranešė, kad sumas dar tebemiega, nes vėlai atgulė.

—Tai niekis, tegul miega, nepažįstamasis sako.

Stai jau ir pietus padeda ant stalo, pasodina ir nepažįstamąjį. Gerutis siūlo pastiprinančias, šis neatsisako. Bepietaudami ištuštino pušą porcijonių alaus ir pavaišino cigarais.

Pavalgęs, nepažįstamasis padėkojo už pietus ir apsvilkęs išėjo. Išėjus svečiui, Gerutienė pradėjo išmetinėti vyrui, kam jis nepranešė apie svečią — būtų pagaminus ką nors geresnio pietums.

Niekas nekviētė

Gerutis teisinasi, kad tai ne jo svečias, ir užpuolė sunų barti, kodėl jis nepranešė, kad pasikviētė svečią. Tas nustebo ir sako, kad jis jokio svečio nėra prašęs ir nieko nežinąs. Galiau pasirodė, kad svečio niekas nekviētė. Geručiai jį pavalgdyino ir pagirdė, o gal jis tik per klaidą užėjo pas juos.

Taigi matote, kas dedasi mūsų plačioje Chicagoje. Jeigu kam pasitaikytų panašus svečias, tai pirma reikia išstirti pas ką jis turi reikalo, kad kartais nesulauktumėte negėstino.

Raušas.

NAUJIEŲ SKAITYTOJŲ KONCERTAS
— IYKXS —
Sausio 14 d., 1940
RUBSIUVIŲ SALEJE

Remkite tuos, kurie garsinasi „NAUJIEŲSE“

Zagariečių Aukos Vilniečiams

Sudėjo \$22

Pracičė sekmadienį, Kalėdų išvakaryje, laikymane Zagariečių Klubo priešmetiniame susirinkime perskačius Komitėto Vilniaus Kraštiu Šelpti atsišaukimą laišką, patriotiškos meilės spinduliai nušvietė visų klubo narių veidus ir i trumpą dešimtis minučių užjurio Vilniaus krašto vargų kamuojamiems broliams ir sesutėms liko suaukosta \$22. Štai aukotojų vardai: Po dolerį davė: P. Arlauskas, R. Šniukas, J. Keturakis, J. Butvill, John Naudūžas, Anasztazija Kasper, Jul. Adomaitis, Alex Papliauskas, Ona Užkūnaitis, Thomas Šalkauskas, Kaz. Balčiūnas, Kaz. Mestauskas, V. Bogis, J. Gusčiūis ir J. Balakas; po 50 centų: M. Karčiūskas, Agota Grincevičiēnė, Ona Niprikiēnė, Klara Zabulevičiēnė, Ameliija Gedaminaskas, Anna Kundrotas, V. Rudauskas, A. Buivydis, V. Putris, M. Mieravičiēnė, Adel. Mieravičiēnė ir Alex Ramašauskas 60c; John Norkeus 30c; po 25c — Berta Marozas ir F. Povilaitis; smulkij 10c. Viso \$22.

Žemiau pasirašę visų aukotojų aukas pardavė Lietuvos konsuliu P. Daužvardžiui, Chicagoje. —M. Mieravičiēnė ir R. Šniukas.

Sausio 8 d. V. Beliajaus Šokių Koncertas

Šokėjai ir dainininkai dalyvaus parengime
Sausio aštuntą jau beveik čia pat, kartu ir V. Beliajaus šokių koncertas, kuriame bus sušokti du nauji baletai, „Aušros Vartai“ ir „Kičūs Hašem“. Abu yra nepaprastai įdomūs.

„Aušros Vartų“ legendoj pamatysite visokių vaizdus supintus i vieną pasaką, kuri paaiškina kodėl tos koplyčios pametė švenčiausia turi dvi karunas. Legendą įdomi, o šokiai puikūs. Apart šokių dalyvaus ir kiti artistai. Dainininkai Jonas Rukštėla, basso, ir Florence Balsus, soprano. Jį sudainuos Guonodo „Ave Marija“, o Jonukas padainuos „Miserere“ — „Kyrje Eleison“ ir „Agnus Dei“ bus sudainuoti kaipo duetai.

Pianistė siemet, kaip visuo met, bus gerai žinoma muzikė Elena Pečiukaiūtė. Elena skambino Beliajaus koncertuose per pericitus trejus metus.

Kitas muzikas, kuris gros akordeoną tautiškiems šokiems baletu bus Aleksas Suvalskis, Beliajaus Tautiško kampilio muzikas. —Z.

Zagariečiai Lauks Naujų Metų

Rengia Sutiktuves

Zagariečių didelis buriy nusitarė Elžbietos Mykolo Rudauskų svetainėje, 2417 W. 43rd g-ve, Brighton Parke, pasitilti albėgančius 1940 metelius. Draugės Zagarietės pradžėjo pagaminti skanių valgių, vyrų-gerų gėrimų. Taip pat bus ir šauni muzika, prieš kurios atsilankę galės puikiai pasišokti. Taigi, kurie mylėte draugiskumą ir smagią kampanią, atvykite sekmadienio vakarą pas Zagariečius. Vaišių visiems užteks, o geras laikas tikrai turėsite.

Galėsite ir patrukšmauti, kiekto įvaivūmo turėti, taiggi ir linksmi padainuoti.
—Zagariečiai

Liet. Gen. Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys

AITUTIS, Mateušas ir jo dukტė Ona, žinomi dar i pavarde Eitutis, 1930 metais gyvenęs 619 Carpenter st., Greenpoint, New York, ir vadinesis Mike Titutis. Jiems priklauso turtais Lietuvoje.

BATAITIS, Juozas, dar neseniai gyvenęs 41 Mitchell st., Pittston, Pa.

BIKELIS, Kazimieras, žinomas dar kaip Charles Baker, i Ameriką atvykęs 1913 metais ir iki 1920 metų gyvenęs Milnoro, North Dakota.

DIRINGIS, Jonas, kilęs iš Ilgšio kaimo, Luokės valsč., Telšių apskr., i Ameriką atvykęs 1913 metais ir 1927 metais gyvenęs Philadelphia, Pa.

KASPARAVIČIUS, Adolfas, žinomas dar i pavarde Kasper, i Ameriką išvykęs 1923 metais ir prieš kurį laiką gyvenęs 2724 E. Ontario street, Philadelphia, Pa.

KBIŪCIUNAI, Pranas ir Antanas, kilę iš Sintautų valsč., Šlamų kaimo, šakių apskr. Turimomis žiniomis jie gyvenę i mirę Brooklyn, N. Y., bet nežinoma kame ir kada. Jų likusio turto Lietuvoje reikalams sutvarkyti reikalinga mirimo metrikų ištraukos, kurių negalima išgauti, nežinant kame ir kada jie mirę.

MASELIS, Aleksandras, kilęs iš Puodžių km., Linkuvos valsč., šiauliu apskr., neseniai gyvenęs Brooklyn, New York.

PAKELTIS, Baltras, kilęs iš Užulūnių kaimo, i Ameriką atvykęs 1913 metais ir apsigyvenęs Chicago, Illinois.

PAŠKEVIČIUS, Kasperas, iki 1929 metų gyvenęs New Yorke. Tuo laiku savo adresu jis aurodydavo tokį: The Public National Trust Bank, 177 Broadway.

PATAPAS, Pranas, 1913 m. gyvenęs 178 Tros (?) Street, Brooklyn, New York.

RASIMAVIČIUS, Kazys, kilęs iš Griškių km., Butrimonių valsč., Alytaus apskr., 1926 metais gyvenęs Amshbury, Mass.

SATEIKAITIS, Jonas, kilęs iš Biržų, i Ameriką atvykęs 1904 metais ir pradžioje gyvenęs Philadelphia, Pa.

VAIDILA, Kazimieras, kilęs iš Vaiguvos miestelio, Raseinių apskr., i Ameriką atvykęs prieš 38-39 metus ir 1914 metais gyvenęs Wilkesbarre, Pa. Jo ieško Kanadoje gyvenantis brolis Jonas Vaidila.

SUSIRINKIMAI
LDD 4 KP. priešmetinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gruodžio 28 d., 2244 W. 23rd Pl. 8:00 val. vakaro. Prašome dalyvauti, yra svarbių dalykų aptarti ir reportali iš peraiti metų veikimo. Beto bus rinkimas valdybos 1940 m.

—A. Dainis, sekr.

CHICAGOS SUVALKIEČIŲ DR-JOS priešmetinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gruodžio 28.—1939 m. 8 val. vakaro Hollywood sveta. Visi pariai malonėkėte dalyvauti, nes bus renkama valdyba ateinantiesiems metams. —A. L. sekr.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL

Asmenų ieško

PAIEŠKAU DRAUGO Frank Slenio iš Kairiško kaimo. I Ameriką atvyko 1913 m., gyveno Chicagoje Prašau atsišaukti, ar žinančius pranešti. K. Vaiciekauskas. 1200 North Main St., Racine, Wis.

HELP WANTED - FEMALE

Darbininkų Reikia

MERGINA BENDRAM NAMŲ ruošos darbu be skalbimo. Vaikų nėra. W. F. Smith, 1336 So. Blue Island Avenue.

SKRYBIELIŲ DIRBĖJŲ, patyrusių, Kreiptis B ir L HAT COMPANY, 612 W. Lake St., trečias aukštas.

MERGINA PUKIEMS namams, buti, skalbimo nėra. \$7 pradžioj. Pašaukimą atmokės. Village 7329W

PATYRUSIŲ FRONT MAKERIŲ, rankovių istatytoju, rankovių suvėjų ir t. t. prie planuamų suknelių. Nuolatiniy darbas. Matyti **KORACH BROTHERS** Mr. Greenspun, 913 W. Van Buren Street.

PARTNERS WANTED

Reikia Partnerį

REIKALINGAS VYRAS ar moteris i baldų ir prietaisų biznį eiti. Nereikia pinigų, nel rendos mokėti, buti bosas pats ant savęs. **ALEX ALESAUSKAS**, Wholesale Furniture, 6343 So. Western Avenue.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai-Zemė Pardavimui

13 AKRŲ piknikams daržo — kampas prie 2 išpiltų vieškelių — tuoj už Chicago. Tavernas su fikceriais, šokių salė, garažas, namas — lengvų gėrimų krautuvas — ir 5 kambarių plytiniis bungalow. Nuosavybė forklauzuota. Galima nusipirkti už mažiau negu 10% pimesnės kainos. Tikaiti \$5,000 pinigais imokėti. Mr. Talman, ypatingas agentas, 4076 W. 26th St., Tel. Rockwell 1967.

PLUMBING & HEATING

Irenginiai ir Apsilūdimas

SILDYMO REIKMENS

BOILERIAMS DALYS ir sekciyos visiems boilerių ir radiatoriu gaminiams. **VISKAS UZTIKRINTA** I KI 50% SUTAUPYSI. Nereikia imokėti 3 metai ismokėti.

C. Miller Supply Co.
1247 W. Lake St.
Tel. MONROE 3387.

WHOLESALE FURNITURE

Rakandai ir Itaisai Pardavimui

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pasaukite ir rašykite del daugiau informacijų. Vien-tuol nacionaliai žinomi ir dideli sandai pas mus. **ALISAUSKAS**, Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE

Rakandai ir Itaisai Pardavimui

HENRY M. GOODMAN the original "Cash & Carry" FURNITURE DISTRIBUTOR
Sells for Cash only!
Exclusively New Furniture
This is the only place in Chicago where you can come and inspect fine furniture without obligation to buy.

YOUR INSPECTION INVITED
All price plainly marked.
PAY CASH AND SAVE
We arrange Delivery

HENRY M. GOODMAN
525 West 76th Street
3 block east of Halsted St.
Daily 9-6, Thurs. & Sat. till 10.
Sunday till 5.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dēlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Kas diena...
Tukstantinis pirkyjų armijos ieško visokių pirkinū, biznio pragy ir t. t.
Todē! Jeigu turite ką parduoti, malayti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilius juos gerajį kostumerį, bet garsnikties **ŠIANDIEN NAUJIEŲ "Classified"** skyriaus.
SKAITYKITE kas diena Naujienų 7-me puslapyje "Classified" skyriu, kur siūloma daug įvairių gerų bargeių.
VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų aukštos vertybės classified skyriaus patarnavimu pašaukiami arba atveikdami.

CANal 8500
"NAUJIEŲSE"
1739 S. HALSTED STREET
Chicago, Ill.

KALĖDOS CHICAGOJ — 1,500 AUTOMOBILIŲ NELAIMIŲ

Žuvo 35 žmonės — 5-ki Po Traukinio Ratais

Chicagoj šiuo metu Kalėdos buvo džiaugsmo, taikos, ramybės diena... bet miesto gatvėmis ir vieškeliais slankiojo gultinė. Ji turėjo šienapiūtę — per tris švenčių dienas įvyko 1,500 automobilių nelaimių ir 35 žmones prarado gyvybes. Sužeistuosius reikia skaičiuoti šimtais.

Vienoj tik nelaimėj žuvo penki žmonės, visi vienos šeimos nariai. Oak Lawn priemiestyje jie tragingai užlaigė Kalėdų šventės paklūve po ekspresinio "Banner Blue" traukinio ratais. Jų automobilio liko tik šipuliai.

Žuvo: Mrs. Anne Clarke; George Clarke, sunus; Elizabeth Clarke, marti; Jackie, 10 metų amžiaus, ir George Jr., 7 metų anukai. Visi buvo Hammond, Ind., gyventojai.

Kitoje nelaimėje, kurioje figuravo du automobiliai, žuvo keturi žmonės. Ji įvyko prie Rockfordo, ant vieškelio 75. Mirė:

Sam Thoren, 70 m., Rock City, Ill., gyventojas; Mrs. Sam Thoren, žmona; J. S. Raymer, 65, iš Lena, Ill., ir Miss Elene Raymer, 77 jo sesuo.

DAUG ŽMONIŲ ŽUVO TRAFIKO NELAIMĖSE LIETUVIŲ WARDUOSE

8 1-3 Mirtys Buvo 12 Warde

Šiomet per 11 mėnesių iki lapkr. 30 d. lietuviškame 12 warde buvo 8 1/2 žmonių trafiko mirtys.

Pernai per visus metus tame warde žuvo 28 1/2 žmonės. Trumpmenos sudaro mirtys ant rybų įvairių wardų. Dabar laikas, kada paprastai trafiko mirčių skaičius žymiai padidėja.

Šiomet 32 warduose iš 50 wardų trafiko mirčių skaičius sumažėjo. Mažiausia mirčių pernai turėjo 23 wardas, kuriame žuvo tik 4 žmonės.

22 1/2 Trafiko Mirtys 13 Warde —Marquette Parke

Šiomet 13 warde trafiko nelaimėse žuvo 22 1/2 žmonės. Pernai žuvo 30 žmonių.

12 1/2 Trafiko Nelaimių Bridgeporte

Šiomet Bridgeporte 11 warde buvo 12 1/2 fatališkų trafiko nelaimių. Pernai buvo 20 1/2.

Kadangi ateina Nauji Metal, kada buna daugiausia trafiko nelaimių, tai automobilistai raginami būti ypač atsargūs, nes gatvės gali būti tamsios ir slidžios, pavojingos greitai važinėti.

14 Trafiko Mirčių Roselande

Šiomet Roselando 9 warde trafiko nelaimėse žuvo 14 žmonių. Pernai ten žuvo 16 žmonių.

17 1/6 Trafiko Mirčių 14 warde

Šiomet 14 warde buvo net 17 1/6 trafiko mirčių.

23 Trafiko Mirtys 18 Warde

Šiomet 18 warde (Highland ir Brainerd) trafiko nelaimėse buvo 23 mirtys. Pernai tame buvo tik 8 mirtys.

24 1/2 Trafiko Mirtys 19 Warde

Šiomet 19 Beverly Hills warde buvo 24 1/2 trafiko mirtys. Šiomet per 11 mėn. visoje Chicagoj žuvo 605 žmonės. Pernai per visus metus žuvo 671 žmogus.

Kitos Nelaimės

Prie 94th ir Vincennes automobilis užmušė 17 metų jaunuolį, Walter Bergman, 7130 S. Sangamon Street;

Prie 87th ir Cicero automobilis užmušė Matą Sopko, 421 Otto Street;

Prie 28-tos ir Kedzie į gatvę karį įvažiavo ir užmušė 21 metų jaunuolis Frank J. Eisfeld, 1943 N. Kostner Ave;

Prie Manton, Mich., ant leduoto vieškelio automobilis paslydo ir įvažiavo į medį, užmušdamas 35 metų chigagietį, Ted Bodezick.

Telegramų agentūrų žiniomis per visą Ameriką laike Kalėdų švenčių automobilių užmušė 400 žmones, o apie 200 žuvo po traukiniais, gaisruose arba buvo nušauti.

Tragedija Ludingtone

Taipgi telegramų agentūrų žiniomis, tragingos buvo Kalėdos lietuvių šeimynose, Slavicų namuose, Ludingtone, Michigan. 54 metų Jonas Slavicas nušovė savo žmoną, sunkiai pašovė dukterį ir su kulka atėmė ir sau gyvybę. (Smulkmenos apie šį įvykį randasi pirmam puslapyje.)

Čia Amerikoje Laimingai Švešdami Žiemos Šventes Neužmirškim Vilniaus ir Vilniečių! AUKOKIM!

VAKAR GAUTA:

J. Butkus, Chicago \$5.00
BUVO PASKELBTA \$629.35
DABAR YRA \$629.35

- Kas Daugiau?

Komitetas Vilniaus Kraštui Šelpti

Cekius ar Money Orderius išrašykite išdalininko P. Miller vardu, o siųskite finansų sekretoriui, A. Ambrosevičiui, 1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois. Visos aukos bus paskelbtos šioje vietoje kaip greitai bus gautos.

Šiems Chicagiečiams Kalėdos Neatnešė Laimės

Nusižudė

Nedarbas, šeimyniniai nesusitikimai. Piniginiai vargai. BARNIAI. Menka sveikata.

Tai priežastys, kurios Kalėdų dieną paskatino penkis chigagiečius ieškoti ramybės mirties glėbyje.

Kalėdų šventės, atnešusios džiaugsmą ir smagumą laimingiesiems, šitiems penkiems chigagiečiams gyvenimo kartumą tiksliai paaštrino. Vienas nusišovė, kitas nusinuodijo, trečias rado mirtį Michigan ežere.

Per Kalėdas Chicagoj nusižudė seka mi žmonės:

35 metų Leonida Breslin, 4436 Washington bulvaras, pasikorė;

Marie Stahnke, 52, nuo 5055 Warwick avenue, mirė Chicago upėj;

19 metų Mrs. Lucile Ellison, 3810 Alta Vista Ave., nusinuodijo;

40 metų Rudolph Schroer, 245 S. Kolin avenue, nusišovė, ir

58 metų Merle Gardner, 8320 Paxton avenue, nusinuodijo.

\$100,000,000

Suomijai

Costa Oldenburg, Švedijos konsulas Chicagoj, vakar kreipėsi į visas demokratiskas šalis pasaulyje ragindamas jas sukelti \$100,000,000 fondą Suomijos gelbėjimui.

Suomija, gindamasi nuo Rusijos, gina viso pasaulio demokratijos ir laisvės idealus nuo diktatūros pavojaus. Demokratijos šalys ir jų žmonės privalo drąsiems suomiams gelbėti nelygioj kovojo su rusais visais galimais būdais.

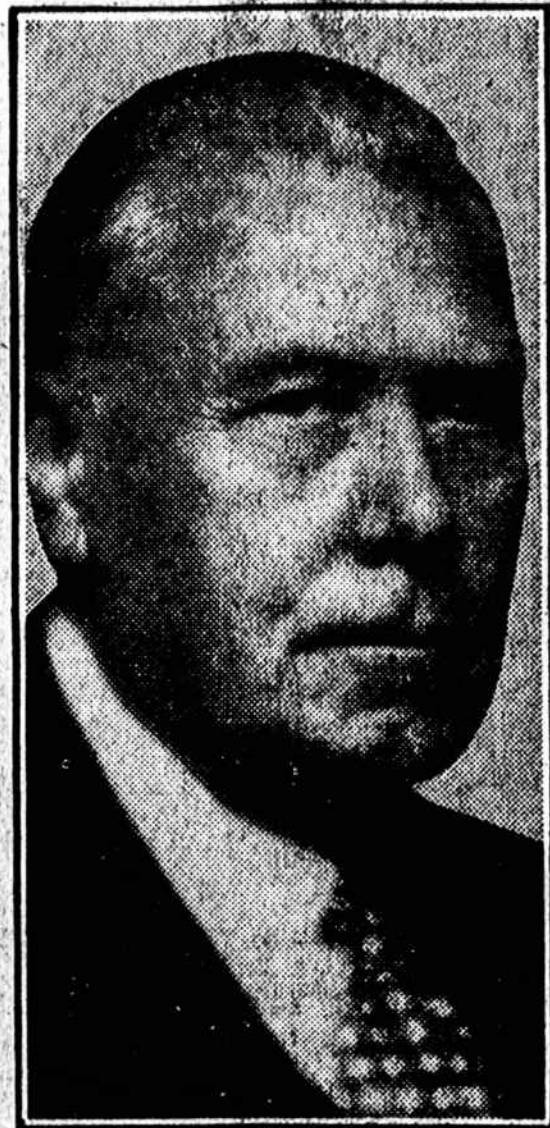
Vienas Nutroško Trys Susižeidė Gaisre

Vienas žmogus nutroško ir trys kiti skaudžiai susižeidė kai vakar anksti rytą užsidegė dviejų aukštų triobesys ties 3500 Federal Street. Gaisras kilo nuo perkaitusio pečiaus.

Žuvo John Perkins, 55 metų amžiaus darbininkas 35th St. Iron and Metal Company dirbtuvėje. Pradžią 4 v. po pietų. Gražiai primsim ir pavaišinsim švečius, nesigailėsit atsilankę ir busit patenkinti. Įžančio namo.

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFONO Myron G. Taylor, kurį prezidentas Rooseveltas paskyrė asmeninių ambasadorium prie Vatikano.

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFONO CHICAGO. —Paul Schrader, kuris žuvo, kai sugriuvo apleistas namas.

Northside SLA Rengia Vakarėlį Vilniaus Naudai

Bunco ir Card Party

NORTHSIDE — SLA 226 kp. rengia bunco ir kortų partiją Vilniaus nelaimingųjų naudai. Bus gražių prizų išlaimėjimui. Nė vienas neišeis namo neišlaimėjęs. Kiekvienas ką nors parsineš.

Prašom užsibrėžti tą dieną ant kalendoriaus, kad neišeitumėt kitur.

Parė įvyks 4 d. vasario, Griegaieio svetainėje, 3800 W. Armitage. Pradžią 4 v. po pietų. Gražiai primsim ir pavaišinsim švečius, nesigailėsit atsilankę ir busit patenkinti. Įžančio namo.

Sudegė Trys Kudikiai

Bedarbis 22 metų William Worthley ir jo 22 metų žmona Marie linksmai šventė Kalėdas. Pagaliau, jis turėjo darbą ir galėjo savo trims vaikučiams dovanų nupirkti.

Šiandien tiems vaikučiams dovanų nereikia. Worthley bute, adresu 1437 Melrose street, kilo gaisras ir visi trys kudikiai sudegė: 7 mėnesių Judith, 20 mėnesių Donna Jean ir 3 metų William Edward. Tragedija įvyko nelaimingos motinos akyvaizdoj.

Linksmų Kalėdų Švenčių Ir Laimingų Naujų Metų!

Šį lietuvių tarpe įprastą linkėjimą, kuris dabar skamba Kauno ir Vilniaus gatvėse ir skaitlinguose Lietuvos kaimuose, siunčiu per spaudą broliams ir sesėms Amerikoje.

Lietuva, atgavusi Vilnių ir jo apylinkes, jaučiasi didžiai moraliniai sustiprinta ir jos pasiryžimas savo nepriklausomybę ginti yra atitinkamai užsigrūdes. Lietuvos kaimyniški santykiai yra išsiryškine: niekas Lietuvai nebeturi jokių sąskaitų bapatiekti, todėl, nepaisydamo karo audrų, kurios kame tai netolymais gaudžia, Lietuva, prakaitą braukydama ir išsijuosusi darbuojasi savo ukių ir kultūros dirvonuose, tuom įgydamą sau draugingumo ir kaimynų tarpe ir plačiam pasaulyje.

Lietuvai tenka atstatyti nualintą Vilniaus sritį. Lietuvai tenka maitinti apie 100,000 bėglių iš Lenkijos. Tai dideli ir nelengvi darbai. Todėl, nuosirdžiai geisdami Lietuvai tikrai ailingus 1940 metus, pareikime jos pastangas įvairiais būdais kaip kam parankiau, o prie šios progos linkiu Jums visiems tikros gerovės saugioje Dėdės Samo padangėje.

P. ŽADEIKIS, Lietuvos Atstovas.

Washington, D. C. 1939 m. gruodžio mėn. 22 d.

\$50,000 Gaisras Priemiestyje

Didelis gaisras kilęs užvakar vakare padarė apie \$50,000 Chicago priemiestyje, Lisle, Ill. Sunaikino miestelio biznio kvartalą.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

LIETUVA—NEPAKENČIAMO, NEPRAŠYTO NAUJO ŠEIMININKO STALINO ŠEŠĖLYJ

J. J. Žuko Patyrimai Lietuvoj

(Tęsinys)

II.

Buvau nuvažiavęs į Prienus Rusijos kareivių pažiūrėti, Juozas Žukas pasakojo toliau įspūdzius iš Lietuvos. Nesu žinovas, ekspertas, bet iš to ką savo akimis mačiau, man tik nesmagu, liudna darėsi

Chicago laikraščiai daug rašė, tęsė žukas, ir teko daug skaityti, tehebunant Lietuvoj ir kelionėje, kad Rusijos armija Suomijoj visai nekaip pasirodė, kad yra menkai aprūpinta, neturi gero drabužio ir nepasižymi dideliu karingumu. Sprendžiant iš kariuomenės, kurią Stalinas atsiuntė Lietuvon, atrodo, kad tos žinios nėra perdėtos.

Liudna buvo į rusus kareivius žiūrėti, pasakojo žukas. "Tai tokie žmonės atvažiavo Lietuvą valdyti ir 'saugoti nuo pavojaus' pagalvojom aš ir nuspondentas, su kuriu nuvažiavau į Prienus. Tai buvo driskiai, ne kareiviai."

Munduras atrodė, kad tik tai vienai dienai pasiūtas iš kokios tai retos, šiurkščios materijos. Taip ir laukei, kad tuoj kur nors siulas pasileis ir uniforma pavirs į glėbį skudurų. Po tuo munduru buvo plikas kunas — nei vienas kareivis Prienuose negalėjo pasigirti apatiniais marškiniiais arba bile kokiais marškiniiais. Marškinių jie neturi.

Tik keli kareiviai tame garnizone turėjo batus. Tur but daug dėvėjimo buvo matė, nes buvo tiek aplopyti, jog atrodė pasiūti iš visokių odos šmotų. Bet vistiek tai buvo batai. Jų matėm tik kelias poras, o visi kiti kareiviai dėvėjo paprastas nagines ir vietoj aulų kojas turėjo apsiraišioję purvinais skudurais.

VAKAR CHICAGOJ

● Brookfieldo žvėryno valdyba skelbia, kad kainuoja apie \$35,000 metams užlaikyti žvėryno gvevtojus — apie 2,300 žvėris, paukščius, žuvis ir augus.

● Kalėdas šventė ir Joliet bei Stateville kalėjimų kaliniai Joliete. Jie sudorojo 2,000 visų.

● Chicago šelpimo administracija apskaičiuoja, kad dabar pašalpa ima 97,804 šeimynos.

● Iš automobilio pastatyto ties 1208 N. Hoyno avenue, nežinomas vagilis pasivogė šimtą rekordų — pusę jų dainuškų, Oh Johnny, Oh". Rekordai priklausė Thomas Dorochiak'ui, nuo 1227 Marion Court.

● Iš Joliet kalėjimo pabėgo, bet netrukus buvo areštuotas Chicago 30 metų kalinys, William Carey. Policija jį suėmė ties 710 West 63rd street.

● Garaže nuo nuodingų gasolino dujų pasimirė 58 metų Merle Gardner, 8320 Saxton avenue.

Suėmė Du Vagilius Town of Lake

Prie 47th ir Ashland policija suėmė du 17 metų vagilius, kurie bandė apiplėšti townoflakeitį Richardą Galasoną, nuo 4634 S. Paulina street. Sumiti jaunuoliai yra John Rydka, nuo 4746 S. Ada, ir Peter Mazie, nuo 4808 S. Ada St.

durais, suveržtais virvelėmis. Ne retenybė buvo ir iš plyšio avalynėje kyšantis kojos pirštas.

"Gramafonas".

Buvo gana šalta, bet pirštinių visai nebuvo. Sargybiniai ir keli kiti kareiviai nešiojosi karabinus plikomis rankomis. Priėjome prie vieno tokio sargybinių ir pakalbinom jį. Jis pabudo lyg iš snaudulio ir sušnairavo į mus, kaip ir norėdamas pasakyti kođėl nepaliekam jo ramybėje, eikite sau. Iš vietos nepajudėjo, stovėjo įbedęs akis į žemę ir per visą pasikalbėjimą jų nepakėlė.

Į visus mūsų klausimus atsakinėjo monotoniškai, lyg užsuktas gramofonas: "Pas mus Rusijoj viskas geriausia. Nenoriu jusų papirosų, mūsų rusiški geriausi pasulyje. Pas mus Rusijoj viskas labai puiku. Pas mus visko daug yra. Pas mus Rusijoje tas, pas mus Rusijoje tas..."

Atrodė, kad kas nors jam tuos žodžius įkalė į galvą, visus kitus žodžius išėmė iš burnos ir jį 'užkrenkiavo' taip, kad kada tik reikia kalbėti tuos žodžius automatiškai kartotų. Tas sargybinis buvo kaip koks užguitas vergas, kuris kartoją savo pono žodžius nesuprasdamas jų reikšmės ir nerodo jokios gyvybės kilbrakšties, gyvumo ir noro pasijudinti. Ką jam liepė tą tur but jis darė. Į jį, tą sargybinį žiurint, taip ir galėjom akimis matyti, kad įsakytas eiti muštis, jis butų pradėjęs eiti pirmyn, nepasirūpinęs patirti nei kas jo priešas, nei kcdėl reikia muštis, nei tai, ar priešas turi jam į pilvą atstatęs bąjonetę. Komisaras įsakė eiti, tai reikia eiti.

Į tą sargybinį ir kitus kareivius bežiurint ir behandant užvesti kalbą, mums pasidarė liudna, gaila ir beveik su kamoliu gerklėje pasišalinom. Toks jaunas, kaip ir aš, buvo tas sargybinis, ir į ką jis buvo panašus! Taip užguitas, taip užgniaužtas, kad man pasidarė gėda, kad aš laisvas, galiu gyventi kaip noriu, valgyti, ir gerti ir daryti ką noriu. aš turiu tų teisių gal per daug, o jis nieko — Ne jis vienas toks buvo. Papiurę, apdriškę, lyg botagu užplakti, išdresiruoti automatai atrodė ir kiti kareiviai. Nestebėtina, kad ir Rusijos kareiviai Suomijoj, jeigu jie tokie pat, nerodo jokio karingumo, miršta badu, sušala ir eina muštin kaip burys avių į Chicago skerdyklas. Tur but ir ten kareiviai eina mušin, kaip eity tas sargybinis Prienuose, lyg mašina. Sako eiti pirmyn, tai tur but reikia eiti...

Mačiau, tęsė žukas, ir daug Rusijos karininkų. Jie švaistosi po Kauną kaip pilni miesto šeiminkai, ir zuja be pritraukos iš Rusijos atstovybės ir į aistovybę su portfeliais ir be portfelijų. Bet ir tų oficerių nepriilyginsi prie paprasto Lietuvos kareivio. Lietuvos paprasto eilinio ir munduras, ir batai ir visa bendra išvaizda daro daug geresnį įspūdį.

Lietuvos žmonės, kuriems teko tuos Rusijos kareivius, galingus "raudonarmiečius" pamatyti, su jais susidurti, pasibaisėdami galvoja kas atsikks su augančiu Lietuvos gyvenimu ir kultūra, kai ta driskių ir vergų armija pilnai paims Lietuvą į savo rankas?

Su pasibaisėjimu jie laukia tos dienos, ir kai kurie jau atvirai sako kad butų buvę geriau, jei Hitleris butų atėjęs, nors ir jis Lietuvą butų labai nepageidaujamas svečias. Rs. (Bus daugiau)